Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 117 (5466).
14 ИЮНЬ.
ШАНБА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

Партиямизнинг XXV съездига озгина вақт қолди. Совет халқи ана шу энг муҳим воқеага тайёргарлик руҳи билан яшамоқда. Бу съезд улуғ мақсадлар сари олиб борадиган йўлнинг янги муҳим режаларини белгилайди, деб комил ишонч билан айтиш мумкин. Бизнинг партиямиз ана шу улуғ мақсадлар учун курашмоқда ва биз бу мақсадларга эришмоқ учун бутун куч-ғайратимизни сарф қиламиз.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1975 йил 13 июнда сайловчилар билан учрашув вақтида сўзлаган нутқидан.

ТИНЧЛИК ВА СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

Сайловчиларнинг ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ билан учрашуви

13 июнь куни Кремлнинг Съездлар саройида Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчиларининг РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев билан учрашишга бағишланган сайлов олди йиғилиши бўлди.

Йиғилиш қатнашчилари Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Улар билан бирга президиумда — СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, КПСС Москва шаҳар комитети бюросининг ва Москва Совети ижроия комитетининг аъзолари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари, ҳарбий бошлиқлар, фан ва маданият арбоблари ўтиришибди.

Сайлов олди йиғилишини Бауман район партия комитетининг биринчи секретари В. Н. Макеев очди. Бугун Бауман райони меҳнаткашлари, барча москваликлар катта завқ-шавқли ва қувончли воқеани бошдан кечирмоқдалар. Биз Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига ўз номзодимиз — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев билан учрашаяпмиз.

Совет кишилари депутатларни ҳақли равишда халқ манфаатларини ифодаловчи ўзларининг чинакам вакиллари деб биладилар ва ўз ватанининг энг яхши ўғил ва қизларини, Коммунистик партияга, унинг буюк идеалларига садоқатли, ўзларининг бутун ҳаёти билан Ленин иши учун, совет халқининг бахт-саодати учун ихлосманд курашчилар эканликларини исботлаган кишиларни давлат ҳокимиятининг олий органларига кўрсатадилар.

Совет кишилари партия ва ҳукумат раҳбарларини иттифоқдош республикалар Олий Советларининг депутатлигига баланд руҳ билан ўзларининг биринчи номзодлари қилиб кўрсатиб, шу тариқа Коммунистик партиянинг ватанимиз равнақи тўғрисидаги, совет кишиларининг бахт-саодати ва омон-эсонлиги тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги учун чексиз ишонч ва миннатдорчилик изҳор этдилар. Илғор ишчилар ва колхозчилар, зиёлилар, Совет Армияси ва Флотининг жангчилари ҳам депутатликка номзод қилиб кўрсатилди.

Леонид Ильич Брежнев халқнинг энг биринчи номзодлари орасида кўрсатилди.

Азиз Леонид Ильич, деди сўзини давом эттириб нотиқ, Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига пойтахтнинг Бауман сайлов округидан номзод сифатида овозга қўйилишга розилик берганлигингиз учун самимий, астойдил миннатдорчилик сўзларимизни қабул этгайсиз.

Муваффақиятли равишда коммунизм қураётган мамлакатимизнинг ютуқларида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Леонид Ильич Брежневнинг роли жуда каттадир.

Совет жамияти, жаҳон революцион жараёни тарихий ривожининг боришини олдиндан кўра билиш, партия билан халқ олдида турган проблемаларни ҳал этишга чинакам илмий ёндошиш, бош вазифаларни ажрата олиш, ўртага қўйилган мақсадларга эришишнинг самарали воситаларини топа билиш Леонид Ильичнинг ўзига хос хусусиятларидир.

Бизнинг партиямиз, унинг Марказий Комитети, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюро жамиятимизни иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришнинг улуғвор планларини дадил ўртага қўймоқдалар, изчиллик ва сабот билан амалга оширмоқдалар. Леонид Ильич Брежневнинг нутқлари ва асарларида ишлаб чиқилган партия иқтисодий сиёсатининг энг муҳим проблемалари коммунистик қурилиш назарияси ва практикасига катта ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Партияда ва мамлакатда вужудга келтирилган вазмин, амалий муҳит, кадрларга ҳурмат билан қараб, айни вақтда юксак принципиал талабчанлик қилиш коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга кўмаклашмоқда. Шуларнинг ҳаммасини биз ишдаги ленинча услуб деб атаймиз. Леонид Ильич Брежневнинг ўз кўп қиррали фаолиятига айни шу услуб мосдир.

Партиямиз, халқимиз ўртоқ Брежневни омма билан узвий боғланган, унинг тажрибаси ва билимига таянувчи, одамларни бирлаштиришдек, уларнинг куч-ғайратларини ўртада турган вазифаларни ҳал этишга қаратишдек қимматли маҳорат соҳиби, талабчан раҳбар, ғамхўр тарбиячи, эътиборли, сезгир ва меҳрибон инсон сифатида биладилар.

Партиямиз, унинг жанговар штаби — ленинчи Марказий Комитети, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюронинг актив фаолияти, заковати ва донишмандлиги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси жаҳоншумул-тарихий вазифани изчиллик ва собитқадамлик билан дадил бажараётганлигига мамлакатимизда коммунизм қурилиши учун ички шароитларнигина эмас, шу билан бирга қулай ташқи шароитларни ҳам таъминлаб бераётганлигига асос бўлмоқда.

КПСС жаҳон майдонида социализм фойдасига рўй бераётган ўзгаришларни ижодий, илмий жиҳатдан чуқур баҳолаб, ўзининг XXIV съездида бутун инсониятга ўз кўлами жиҳатидан мислсиз халқаро ҳаракат планини — Тинчлик программасини таклиф этди.

Бугун биз, деди нотиқ, зўр мамнуният туйғуси билан айта оламизки, партиямиз Марказий Комитетининг, шахсан Леонид Ильич Брежневнинг жуда кўп куч-ғайратлари ажойиб натижалар берди. Тинчлик программаси барча мамлакатлар меҳнаткашларининг дилига йўл топди, империализм агрессив режалари йўлига тўсиқ қўйди, кескинликнинг юмшашини жаҳон ривожининг устун тенденциясига айлантирди.

Қардош социализм мамлакатлари Ленин йўлидан қатъият билан олға бориб, тинчликнинг енгилмас қўрғони, жаҳон революцион ривожининг забардаст кучи бўлиб қолдилар.

Леонид Ильич Брежнев тинчлик йўлидаги курашда доимий куч-ғайрат сарфлаш зарурлигини алоҳида таъкидламоқда. Леонид Ильич Брежневнинг 8 майда ғалабанинг 30 йиллигига бағишлаб ўтказилган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида ва КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет Иттифоқи ҳукуматининг «Халқларга, парламентларга ва ҳукуматларга» Мурожаатида таклиф этилган олижаноб, конструктив, бениҳоя равшан ва тарихий мантиқи жиҳатидан рад этиб бўлмайдиган таклифлар бунинг янги исботидир.

Бу ҳужжатларда турли социал системаларга мансуб давлатлар ўртасидаги муносабатларни ленинча тинч-тотув яшаш принципи асосида янада ривожлантириш йўллари белгилаб берилди.

Тинчлик учун кураш вазифаси Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган ғалабанинг 30 йиллиги байрами кунларида халқимизнинг ер юзида тинчлик ва адолат тантанаси йўлида ўз жонларини берган миллионлаб шонли ўғил ва қизларининг унутилмас хотираси бўлиб янги куч билан янгради.

Тинчлик программасини ишлаб чиқишга, уни амалга оширишга ўртоқ Брежнев шахсан жуда катта ҳисса қўшди. Бунинг учун халқимиз ўртоқ Леонид Ильич Брежневга чуқур миннатдорчилик изҳор қилади».

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳозирги, якунловчи йилида мамлакатимиз ҳаётида сиёсий аҳамиятга молик воқеалар айниқса кўп бўлмоқда, деди сўзини давом эттириб Н. В. Макеев.

Беш йилликни муваффақиятли тугаллаш вазифалари, КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг партия XXV съездини чақириш тўғрисидаги қарори, Улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган тантаналар совет кишиларининг ижодий сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати-шижоатини янада жўш урдирди. Коммунистик партиянинг навбатдаги съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси кун сайин кенгаймоқда.

Азиз Леонид Ильич, Сиз билан учрашув кунигача район саноати ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан беш йилликнинг тўрт ярим йили учун белгиланган топшириқларни ва меҳнат унумдорлиги жиҳатидан умуман беш йиллик топшириқларини бажариб бўлди.

Москвани намунали коммунистик шаҳарга айлантириш юзасидан қўйилган вазифа изчиллик билан рўёбга чиқарилмоқда деб таъкидлади нотиқ. Пойтахтни реконструкция қилиш ва ривожлантириш бош планига мувофиқ шаҳримизнинг қиёфаси ўзгартирилмоқда, саноат объектлари қурилмоқда ва реконструкция қилинмоқда, янги уй-жой кварталлари қад кўтармоқда.

Пойтахтнинг энг кекса районларидан бири — бизнинг Бауман райони ҳам яшариб кетди. Россия Федерациясининг Олий Советига ўтказилган аввалги сайловдан кейинги йиллар мобайнида 900 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони қурилди, районнинг 90 мингдан кўпроқ меҳнаткаши ва аҳолиси янги уйларга кўчиб чиқди.

Шуларнинг ҳаммасида биз КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг меҳнаткашлар тўғрисидаги кундалик эътибори ва ғамхўрлигини сезиб турибмиз. Бу ишда ҳам кўп йиллардан бери СССР ва РСФСР Олий Советларининг Бауман сайлов округидан депутати бўлиб келаётган Леонид Ильич Брежневнинг шахсан катта хизмати бор. У сайловчиларнинг ишончини ҳамиша шараф билан оқлаб келмоқда.

В. Н. Макеев пойтахт Бауман сайлов округининг барча сайловчилари номидан, ҳамма москваликлар номидан ўртоқ Л. И. Брежневга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари юксак лавозимида самарали ишлашини, сиҳат-саломатлик ва коммунизм қурилиши вазифаларини ҳал этишда, социалистик ҳамдўстликни, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини мустаҳкамлашда, бутун дунёда тинчлик учун курашда янги катта муваффақиятлар тилади.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — ҳисоб-анализ машиналари сайқалчиси, коммунистик меҳнат зарбдори В. В. Пушкаревга сўз берилади.

Кўп миллатли ватанимиз халқлари иттифоқдош республикаларнинг Олий Советлари депутатлигига биринчи номзодлар орасида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоларини, Коммунистик партия билан Совет давлатининг бошқа раҳбарларини якдиллик билан кўрсатиб, шу тариқа партиямизнинг жанговар штаби — ленинчи Марказий Комитетга ўзларининг чексиз ишончларини изҳор этдилар, — деди у.

Бауман районининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ўртоқ Леонид Ильич Брежневни РСФСР Олий Совети депутатлигига якдиллик билан номзод қилиб кўрсатдилар.

В. В. Пушкарев йиғилишда Л. И. Брежневнинг партия, давлат ва жамоат фаолияти тўғрисида гапириб берди.

Леонид Ильич Брежневнинг бутун ҳаёти, унинг тинимсиз кўп қиррали фаолияти — Коммунистик партия ишига, Ватанга, совет халқига садоқат билан хизмат қилишнинг яққол намунасидир, деб таъкидлади нотиқ.

Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари юксак лавозимида туриб, коммунистик қурилишнинг улуғвор режаларини амалга ошириш, партия ички ва ташқи сиёсатининг ленинча йўлини ишлаб чиқиб, ҳаётга татбиқ этиш соҳасида жуда катта иш олиб бормоқда. У партия олдида, халқ олдида юксак масъулият намунасини кўрсатмоқда. Атоқли ташкилотчи таланти, жамиятимизни ривожлантириш проблемаларини ҳал этишга чуқур илмий ёндошиш, совет кишилари турмушини билиш, партиявий принципиаллик ва талабчанлик, халқ фаровонлиги тўғрисида доим ғамхўрлик қилиш унинг ўзига хос хусусиятларидир.

Леонид Ильич Брежнев — тинчлик учун, КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини изчиллик билан амалга ошириш учун толмас курашчидир. У «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотига сазовор бўлган.

Ўртоқ Брежнев барча совет кишиларининг зўр ҳурмати ва меҳр-муҳаббатини қозонди, бутун дунёда, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатида, қардош социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари орасида катта обрў-эътибор орттирди.

Номзоднинг ишончли вакили сифатида мен шу табаррук минбарда туриб округнинг барча сайловчиларини Россия Федерациясининг Олий Советига бўладиган сайловда ўз номзодимиз — Коммунистик пария ва совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, ҳаммамизнинг азизимиз — Леонид Ильич Брежнев учун овоз беришга даъват этишдек юксак шарафга муяссар бўлдим, деди В. В. Пушкарев.

Шундан кейин Москва илмий-тадқиқот телевизион институтининг директори, СССР Давлат мукофотининг лауреати С. В. Новаковский, Бауман районидаги 325-мактаб муаллимаси М. Н. Соколова, 3-«Моссантехстрой» тресги 68-қурилиш бошқармасининг слесарлар бригадири, учала Шуҳрат ордени кавалери И. С. Герасимов, Бауман номидаги Москва олий техника билим юртининг студенти Л. М. Потеряхина сўзга чиқдилар. Улар шуни таъкидладиларки, сайлов кампанияси даврида Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсати, КПСС Марказий Комитети, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси ўтказаётган кўп қиррали, собитқадам фаолият тўла-тўкис қўллаб-қувватланаётганлиги ва умумхалқ томонидан маъқулланаётганлиги янги куч билан намоён бўлди. Сўзга чиққан нотиқлар якунловчи йил ва умуман беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилади, меҳнаткашлар партиянинг XXV съездини улуғ ватанимиз шон-шуҳрати йўлида янги зафарлар билан кутиб оладилар, деб жонажон партия Марказий Комитетини ўз коллективлари номидан ишонтирдилар.

Нотиқлар Бауман сайлов округининг барча сайловчилари коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришларига ишончлари комил эканлигини, бу блокнинг мустаҳкамлиги замон ва ҳаёт синовидан ўтганлигини айтдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневга сўз берилади. Йиғилиш қатнашчилари уни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар, ҳамма ўрнидан туради.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!
Ҳурматли москваликлар!

Мени Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига яна номзод қилиб кўрсатган Бауман сайлов округи меҳнаткашларига биринчи галда, аввало, самимий миннатдорчилик изҳор этишга ижозат бергайсизлар. Сизларнинг бу ишончингизни мен Ленин партияси сиёсатини, унинг Марказий Комитети фаолиятини маъқуллаётганлигингизнинг ифодаси деб биламан.

Бу ерда сўзга чиққан барча ўртоқларга — ишончли вакил Виктор Викторович Пушкаревга, шунингдек, Новаковский, Соколова, Герасимов, Потеряхина ўртоқларга менинг шаънимга айтилган самимий сўзлари учун чин кўнгилдан ташаккур билдираман. Бу самимий сўзлар менинг зиммамга кўп масъулият юклайди. Сиз, азиз ўртоқларни ишонтириб айтаманки, совет халқи манфаатларига, Ленин партияси ишига, коммунизм ишига хизмат қилиш, бутун ҳаётимизнинг мазмуни бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Планетадаги барча тараққийпарвар кучлар учун инсониятнинг тинчлиги ва бахт-саодати йўлидаги кураш рамзи бўлиб қолган шонли пойтахтимизнинг районларидан бирида депутатликка овозга қўйилаётганлигим билан фахрланаман.

Москва қандай бўлиб қолиши лозимлиги тўғрисидаги истагимиз ҳамманинг эсида бўлса керак, деб ўйлайман. Москва партия ташкилоти Москвани намунали коммунистик шаҳарга айлантириш вазифасини бажариш учун ҳозиргача кўпгина иш қилди. Москва ўзининг бекиёс тарихий хусусиятларини сақлаб қолган ҳолда тез ўзгармоқда ва гўзаллашиб бормоқда. Сиз, ўртоқларни ишонтириб айтмоқчиманки, Марказий Комитет билан ҳукумат пойтахтни ривожлантириш ишига бундан буён ҳам жуда катта эътибор бераверадилар.

Ўртоқлар! Кейинги кунларда партиямиз Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ҳамма аъзолари, Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар ва Марказий Комитет секретарлари сайловчилар ҳузурида нутқ сўзладилар. Умуман уларнинг нутқларида мамлакатимиз ҳаётининг кўпгина соҳалари тилга олиб ўтилди. Бу нутқлар Марказий Комитетимизнинг ҳам ички, ҳам ташқи сиёсат соҳасидаги умумий йўлини, партиямиз Марказий Комитети Сиёсий бюросининг йўлини ифодалайди.

Давлат ҳокимият органларига сайлов бизда ҳар сафар ўзига хос вазиятда ўтади, ўз даврининг нафасини акс эттиради. Мамлакатнинг ҳамма республикаларида ўтаётган бу галги сайлов кампанияси беш йиллик тугалланаётган йилда, совет кишилари ўз Коммунистик партиясининг XXV съездини кутиб олишга ҳозирлик кўраётган пайтда қизиб кетди.

Тўққизинчи беш йилликнинг сал кам тўрт ярим йили ўтди. Бу йиллар партия, ишчилар синфимиз, қишлоқ хўжалиги ходимлари, зиёлилар ва бутун халқимиз КПСС XXIV съезди ўртага қўйган тарихий вазифаларни ҳал этиш соҳасида зўр ғайрат билан ижодий иш қилган йиллар бўлди. Съезд белгилаб берган ҳамма йўналишларда катта ишлар қилинди, катта муваффақиятларга эришилди деб айта оламиз, ўртоқлар. Биз коммунистик қурилиш йўлидан олға томон катта қадам қўйдик. Съездимиз ишлаб чиққан сиёсий йўлнинг тўғрилигини ҳаётнинг ўзи яққол исботлади.

Саноатимиз ўсишининг миқёслари, унинг динамизми шунда яққол кўриниб турибдики, тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида мамлакатимиз саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми учдан бир ҳиссадан зиёд кўпайди. Шу билан бирга, саноат маҳсулотини кўпайтиришнинг бешдан тўрт қисмидан кўпроғига биз меҳнат унумдорлигини ошириш туфайли эришдик. Шуни ҳам айтиш керакки, мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг миллий даромади сингари энг муҳим умумлашма кўрсаткичи шу йиллар давомида 26 процент ўсди.

Барча иттифоқдош республикаларимиз олға томон дадил ва тез бораётганлигининг ўзи принципиал аҳамиятга эга. Уларнинг аҳил меҳнати, уларнинг мустаҳкам ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилиши, XXIV съезд ўртага қўйган вазифаларни ҳал этилишини пухта равишда таъминлайди.

Республикаларимизнинг ҳар бирида саноат жадал ўсмоқда, илғор техника ўзлаштирилмоқда. Шу билан бирга, республикалардан ҳар бирининг мамлакатни умумий ривожлантириш учун бўлган имкониятлардан тобора рационалроқ фойдаланилаётганлиги жуда муҳимдир.

Қишлоқ хўжалигимиз ҳам катта муваффақиятларга эришди. Гарчи, ўзингизга маълумки, 1972 ва 1974 йилларда об-ҳаво жуда ноқулай келган бўлсада, ҳар ҳолда кейинги тўрт йил мобайнида йилиға ўрта ҳисобда дон етиштириш аввалги беш йилликдаги ўртача даражадан 24 миллион тонна ортиқ бўлди.

Ўтган тўрт йил мобайнида Украина ва Қозоғистоннинг ғалла хирмони анча салмоқли бўлиб қолди. Бу республикаларнинг ғаллакорлари дон етиштиришда эришилган марраларни дадил мустаҳкамлаётганликлари айниқса қимматлидир. Барча пахтакор республикаларимиз ва аввало Ўзбекистон энди пахтадан йил сайин рекорд ҳосил кўтармоқда, бу қимматли экин ялпи ҳосилини кўпайтирмоқда. Бу — пахтакорларимизнинг катта ютуғидир, бунга қувонмай, ҳатто олқишламай бўлмайди. Закавказье ва Молдавия боғбонлари, сабзавотчилари ва соҳибкорлари муваффақиятга эришдилар. Чорвачилик ҳам дуруст ривожланмоқда. Масалан, тўрт йил мобайнида мамлакат колхоз ва совхозларида қора моллар туёғи 10 миллион бошдан зиёд ёки 14 процент ортди. Белоруссия, Балтика бўйи республикаларида ва бошқа республикаларда қишлоқ хўжалиги яхши олиб борилмоқда.

Ҳозир мамлакатнинг деярли ҳамма районларида кенг кўламда мелиорация ишлари олиб борилаётганлиги келажак учун алоҳида аҳамиятга эга бўлади. Бу ишлар Россия Федерациясида ҳам олиб борилмоқда. Масалан, Волга бўйида мелиорация ишлари айниқса кенг кўламда қизиб кетди: у ерда Россиядаги суғориладиган ҳамма майдонларнинг тўртдан бир қисми жойлашган.

Бу йилги аҳвол тўғрисида шуни айтиш керакки, ҳамма республикалар ғалла ва техника экинлари экиш планини бажардилар, ҳосил ўрими бошланай деб турибди. Шу масъулиятли пайтларда қишлоқ меҳнатчилари ўтган 4 йилда бўлгани каби ғайрат-шижоат ва уюшқоқлик кўрсатишлари жуда муҳимдир.

Ўзларингизга маълумки, партиянинг XXIV съезди халқ фаровонлигини ошириш вазифасига жуда катта эътибор берди. Съезд йўл-йўриқларига мувофиқ бутун тўққизинчи беш йиллик давомида меҳнаткашларнинг даромади муттасил ўсмоқда. Аҳолига сотилаётган моллар миқдори ҳам сезиларли даражада ортмоқда. Уй-жой қурилиши соҳасида кўп иш қилинмоқда. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида 436 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Шу йилнинг ўзидагина қарийб 11 миллион совет кишиси янги квартиралар олади ёки ўзининг уй-жой шароитини яхшилайди. Биз бундан буён ҳам мамлакатда уй-жой қурилишини ривожлантиришга лозим даражада эътибор бераверамиз.

Ўртоқлар! Яна икки кундан кейин сиз билан бирга биз Россия Федерацияси Олий ҳокимият органига кўрсатилган номзодлар учун овоз берамиз. Ўзининг революцион, меҳнат ва жанговар анъаналари билан шуҳрат қозонган, турли халқлар ва миллатлар қардошлиги намунасини биринчи бўлиб дунёга кўрсатган Россия Федерацияси ватанимизни коммунистик негизларда ўзгартиришга жуда катта ҳисса қўшмоқда.

Давлат харид этаётган жами доннинг қарийб бешдан уч қисми, мамлакатда эритилаётган пўлатнинг ярмидан кўпроғи, қазиб олинаётган жамики нефтнинг 80 процентдан кўпроғини Совет Россияси бермоқда.

Россияликларнинг, бу ўринда мен аввало Москва ва Ленинград меҳнаткашларини назарда тутаман, меҳнатдаги ташаббуслари кўпинча бутун мамлакат ибрат оладиган намуна бўлиб хизмат қилмоқда. Мана ҳозир ҳам москваликлар беш йиллик план топшириқларини илдам бажармоқдалар. Уларнинг муваффақиятларига қувонмай бўладими, ахир. Москва партия ташкилотига, Москва ва Ленинграднинг барча меҳнаткашларига қилаётган меҳнати ва эришаётган муваффақиятлари учун қувонмай ва уларни олқишламай бўладими, ахир.

Шимоли-Ғарбий Сибирнинг нефтга бой районлари шитоб билан ривожланиб бораётганлиги — замонамизнинг яққол нишоналаридан биридир. Нефть ва газ қазиб олишнинг кўпайиши, бу ерда катта-катта нефтни қайта ишлаш корхоналарини, химия индустриясини вужудга келтиришга, шаҳарлар, автомобиль ва темир йўллар қуришга имкон беради. Хуллас ўтмишда хувиллаб ётган чекка ўлка кўз ўнгимизда мамлакатнинг йирик индустриал районига айланмоқда.

Шу беш йилликдаги муваффақиятлар келгуси беш йилликда янада каттароқ қарорларни ҳал этиш учун ва, бинобарин, халқимизнинг турмушини янада яхшилаш учун шарт-шароит яратади.

Совет халқи ҳал этишга киришаётган улуғвор вазифа — Россия Федерациясининг қора тупроқлик бўлмаган зонаси бепоён қишлоқ хўжалиги районларини юксалтириш ва, таъбир жоиз бўлса, чинакам бойитишдан иборатдир.

Қора тупроқли бўлмаган зона тўғрисида ва Марказий Комитет билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарори ҳақида кўп гап айтилди. Шундай бўлса ҳам бу ҳақда гапирмай ўта олмайман, чунки бу ҳам хўжалик, ҳам сиёсий жиҳатдан жуда муҳим масаладир. Ишларимизнинг миқёслари ҳозир қандайлигини шу масала кўрсатиб турибди.

Қора тупроқли бўлмаган зонада мамлакатимиз гражданларининг тўртдан бир қисми яшамоқда; Россиядаги ҳайдаладиган ерларнинг 24 проценти шу зонага жойлашган. Аммо, Россия тарихига жуда кўп шонли саҳифалар битган бу бепоён ўлканинг имкониятларидан унчалик тўла фойдаланмай келинди. Очиғини айтганда, куч ва маблағ етишмади. Бошқа эҳтиёжлар биринчи галда эътибор беришни талаб қилган эди.

Байкал-Амур магистрали қурилиши халқимизнинг меҳнатдаги буюк жасорати бўлиб қолади.

Ҳозирнинг ўзидаёқ БАМ чинакам умумхалқ қурилиши бўлиб қолди. Совет кишиларининг яхши анъанаси — Турксиб ва Магнитка, Днепро ГЭС ва Комсомольск—Амурнинг — катта ишларни биргалашиб бажариш анъанаси яна такрорланмоқда.

Биз бу ўлканинг ғоят бой ресурсларига, унинг улкан табиий хазиналарига йўл очиб, бутун шу зонани хўжалик жиҳатидан ўзлаштиришга киришяпмиз. Йиллар ўтиб, Сибирнинг шимоли-шарқида, шунингдек Узоқ Шарқнинг шимолий районларида янги йирик маданият ва саноат марказлари барпо этилади.

БАМдаги ишларнинг кўлами шу буюк қурилишнинг ҳамма проблемаларига билимдонлик билан ёндошиш, жорий масалаларни воқеаларнинг стихияли ривожи таъсири остида эмас, балки шу бепоён районни комплекс ривожлантириш истиқболи тўғрисида илмий асосланган аниқ тасаввурларга суяниб, ҳал этиш зарурлигини алоҳида куч билан таъкидлайди. Чунончи, яқин вақт ичидаёқ, биз биринчи галда қайси минерал хом-ашё ва бошқа ресурслар халқ хўжалиги оборотига киритилиши лозимлигини конкрет равишда равшан белгилаб олишимиз зарур. Шаҳарлар ва ишчи посёлкаларни қаерда, қайси жойларда барпо этиш энг фойдали эканлигини ҳал қилишимиз керак.

Шу масалаларнинг ҳаммасини тўғри ҳал этиш, план-иқтисодий органлар ва лойиҳа ташкилотларининг ишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Уларнинг роли ва масъулия-

(Давоми 2-бетда).

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

ти коммунистик қурилишимиз давомида умуман узлуксиз ортиб боради, деб дадил айтиш мумкин.

БАМда ҳозир ишлар бошланиб кетди, у ерда ўн мингларча йигит ва қизлар тарбия олиб, камол топмоқда, чиниқмоқда, тез орада уларнинг сафи бир неча юз минг кишига етади. Улар кўпгина қийинчиликларни бартараф этишлари керак бўлади. Улар бу қийинчиликларни албатта бартараф этишларига ва шараф билан бартараф этишларига ишончимиз комил, ўртоқлар!

Умуман, ўртоқлар, кейинги йилларда қилинган ишни якунлар эканмиз биз: КПСС XXIV съезди ўртага қўйган вазифалар ҳал этилмоқда—ҳал этилганда ҳам дурустгина ҳал этилмоқда деб айтишга ҳақлимиз.

Бу гапдан — биздаги ҳамма ишлар кўнгилдагидек бораётир деган хулоса келиб чиқмаслиги кераклиги ўз-ўзидан равшан. Камчиликлар ҳам, қийинчиликлар ҳам бор. Партия Марказий Комитети билан ҳукумат шу камчилик ва қийинчиликларни кўриб турибдилар, кадрларимизни, шаҳарлар ва қишлоқлардаги меҳнаткашларнинг кенг оммасини шу камчилик ва қийинчиликларни тугатишга сафарбар қилмоқдалар.

Ҳаёт бизнинг олдимизга тобора янги-янги талаблар қўймоқда, ўртоқлар. Биз ҳаммамиз КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш устида ишлаб, шу йиллар давомида кўп нарсаларни ўргандик. Биз саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш хусусиятлари ва истиқболлари билан чуқурроқ қизиқа бошладик, меҳнат унумдорлиги, фонд самарасини, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш сингари ҳозирги давримиз учун жуда муҳим бўлган проблемалар билан яқиндан шуғулландик. Гарчи, биз Марказий Комитетнинг учта пленумида бу мавзуларни муҳокама қилган бўлсак-да, шу мавзулар ҳамон катта аҳамиятга эга эканлигини такрорлашни зарур деб ҳисоблайман. Чунки бунда гап ҳозирги кун тўғрисида эмас, шу билан бирга ватанимизнинг келажаги тўғрисида ҳам бораётир. Вужудга келаётган вазифаларни омилкорлик билан ҳал этиш бизга қўшимча бой имкониятлар берадики, шу имкониятлардан халқимиз фаровонлиги ва бахт-саодати йўлида фойдаланса бўлади.

Олдимизда турган проблемаларнинг улкан кўламлари ва мураккаблиги кадрлар зиммасига янада юксакроқ талаблар қўяди. Ҳозирги замон шароитида жамиятнинг ҳар бир аъзоси, станок олдида туриб ишлайдими, комбайн бошқарадими, илмий иш билан шуғулланадими ёки министрликка раҳбарлик қиладими, бундан қатъий назар унинг ўзига, ўз фаолиятига нисбатан талабчанлиги даражаси бошқача бўлмоғи лозим. Ҳамма ишнинг сифатини ошириш бутун халқ хўжалигимизни ривожлантириш учун асосий проблема бўлиб қолди. Бу гап планларимизнинг сифатига ҳам, яъни уларни асосланган ва балансланган бўлишига ҳам тааллуқлидир. Бу гап ишлаб чиқариш аппаратининг бошланғич бўғинларидан тортиб, марказий хўжалик органларигача бўлган бошқарув фаолиятининг сифатига ҳам тааллуқлидир. Бу гап меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ҳам, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилашга ҳам тааллуқлидир.

Биз олдинга қарашни, молиявий ва моддий ресурсларни максимал самара берадиган энг истиқболли ишлаб чиқариш соҳаларини ривожлантиришга сарфлашни ўрганишимиз лозим, албатта. Ўрганиб олишимиз керак ва биз буни албатта ўрганиб оламиз. Биз мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланишимиз, хомашё ва материал сарфини камайтиришимиз, янги янада мукаммал технологияни ишлаб чиқаришга тезроқ жорий қилишимиз керак. Буларнинг ҳаммаси — мураккаб иш эканлиги равшан. Аммо бу иш амалга оширилиши лозим. Шундай қилингандагина тажрибали кадрларимиздан ва жуда катта моддий бойликларимиздан тўғри фойдаланган бўламиз. Шундай қилмасак, хўжаликнинг самарадорлиги тўғрисидаги гапларнинг ҳеч қандай аҳамияти бўлмайди.

Ўртоқлар! Партия, Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари, Марказий Комитетнинг партияга ва халққа Мурожаатлари, бутун кучларни 1975 йил ва тўққизинчи беш йиллик планларни тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этиш, бутун ишимизнинг сифати ва самарадорлигини оширишга қилинган даъват — буларнинг ҳаммаси мамлакатдаги сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини ғоят жўш урдириб юборди.

Шу беш йиллик давомида социалистик мусобақа алоҳида куч билан авж олиб кетди. Эндиликда унинг формалари ҳам, мазмуни ҳам кўп жиҳатдан янгиланди. Улар мамлакатни ривожлантириш даражасига, келажагимиз талабларига муносибдир. Эндиликда шунчаки кўпроқ иш қилиш эмас, балки янада яхшироқ ва тежамлироқ иш қилиш мусобақадошларнинг шиори бўлиб қолди.

Москваликлар, ва албатта, Бауман райони меҳнаткашлари ташаббуси билан меҳнатга коммунистик муносабат учун бошланган ажойиб, олижаноб ҳаракат кенгайиб бормоқда. Ҳозир миллион-миллион совет кишилари коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрий номни ифтихор ва шараф билан оқламоқдалар.

Владимир Ильич Ленин меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялашга жуда катта аҳамият берганлиги маълум. У «Ишчилар ва деҳқонлар оммаси ўзининг кундалик ишида амалда янгилик вужудга келтирилганлигига кўпроқ эътибор берилсин. Бу янгилик қанчалик коммунистик руҳда бўлаётганлиги кўпроқ текшириб борилсин» деб қаттиқ талаб қилган эди. Биз Лениннинг бу васиятини ёдда тутиб, унга амал қиляпмиз. Владимир Ильич Лениннинг мен эслатиб ўтган сўзлари бевосита матбуотга қаратилган бўлса ҳам, матбуотимизгина эмас, бутун партиямиз ҳам илғорларнинг бутун ишимиз сифатини яхшилашга қаратилган ҳақиқатан ҳам амалий ва фойдали ташаббусларни ҳар томонлама рағбатлантириш, қўллаб-қувватлаш ва оммалаштиришни ўзининг энг муҳим бурчи деб ҳисоблайди.

Совет меҳнатчиларининг янги авлоди дастлабки беш йилликлар қаҳрамонлари кўтарган байроқни баланд ушлаб келмоқда.

Масалан, шахтёрлик меҳнати илғорларининг ажойиб ҳаракати — бир механизациялашган тозалаш забойидан ҳар суткада минг тонна ва ундан ҳам кўпроқ кўмир қазиб олиш ҳаракати шундан далолат бермайдими, ахир. Бу ҳаракатнинг қатнашчилари технология ва меҳнат интизомига қаттиқ риоя этаётганликлари, меҳнатда чинакам қаҳрамонлик, ишчиларга хос омилкорлик ва ишлаб чиқариш резервларни аниқлашда топқирлик кўрсатаётганликлари партия Марказий Комитетининг қарорида уқтириб ўтилди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — Кузбассдаги Смирнов, Донбассдаги Мурзенко, Чих ва Таценко ўртоқлар бошлиқ бригадалар бир йил мобайнида ҳар бири миллион тоннадан зиёд кўмир қазиб чиқардилар. Илгари бу муваффақиятга катта шахталарнинг коллективларигина эриша оларди.

Илғорларнинг ташаббуси мамлакатнинг барча кўмир ҳавзаларида қўллаб-қувватланди. Мусобақанинг шу янги формасида қатнашаётган тўрт юздан ортиқ бригада бултур халқ хўжалигига ер остидан қазиб чиқарилаётган жамики кўмир ва сланецнинг тўртдан бир қисмидан кўпроғини берди. Бундай бригадалар тобора кўпайиб, ҳаракат эса борган сари кенгайиб бормоқда.

Амалда меҳнатга коммунистик муносабат деб ана шуни айтадилар, ўртоқлар! Илғор шахтёрларнинг тажрибаси саноатимиз ва умуман халқ хўжалигимизнинг бошқа тармоқларидаги меҳнаткашлар томонидан фойдаланилиши мумкинлиги ва лозимлигига шак-шубҳа йўқ.

Ёшларимиз беш йиллик зарбдор меҳнатининг олдинги марраларида туришибди. Ҳозиргача беш йиллик топшириқларини 400 минг комсомол, ёш меҳнатчи, ўн икки минг комсомол-ёшлар коллективи бажариб бўлди. Москва, шу жумладан, Бауман райони комсомоллари, ёшлари кўпгина шонли ишларнинг ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Москва комсомоллари берган қасамни — стахановчасига, коммунистчасига меҳнат қиламиз, деган қасамни бутуниттифоқ комсомол йиғилишининг 48 миллион қатнашчиси қизғин қўллаб-қувватлади. Ажойиб ёшларимизга янги катта муваффақиятлар тилаймиз, ўртоқлар!

Азиз ўртоқлар! Кундалик юмушлар, икир-чикир ишлар билан ўралашиб қолиб, биз баъзан айрим фактларни ва атрофимизда содир бўлаётган ҳодисаларни умумлаштиришга улгурмаяпмиз. Ҳозирги кунларда совет кишилари ижтимоий фаолиятининг юзлаб ва минглаб намуналари учраб турибди. Бизда ҳозир ишчи, совет колхозчиси, совет зиёлиси — ўз меҳнатига шунчаки, онгли ва ташаббускорлик билан муносабатда бўлиб қолмай, шу билан бирга, одатда анча катта манфаатларни кўзлаб, ўз корхонаси, райони, области, республикаси, ўзининг бутун ватани манфаатини кўзлаб яшаётган кишилардир.

Бунда биз партиямиз оммани ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш соҳасида доимо ўтказиб келаётган катта ишнинг конкрет самараларини кўриб турибмиз. Пировард натижада меҳнаткашларнинг айни ғоявий эътиқодини, сиёсий онглилигини ўстириш ҳамма соҳаларда олға томон қилаётган ҳаракатимизнинг ҳал қилувчи шартидир.

Ғоявий бўлиш — ўз меҳнатини буюк муштарак иш — коммунизм қурилиши ишининг бир зарраси эканлигини англаш, шоир сўзлари билан айтганда, «Менинг меҳнатим, менинг республикам меҳнатига қўшилади» деган маънони англаш ва сезишни ўзига сингдириб олиш демакдир.

Бу — худбинликка ва қолоқликка, ландавурликка ва ношудликка, обивателларча бепарволик ва юлғичликка муросасиз бўлиш демакдир.

Бу — ўзидан ва бошқалардан меҳнат интизомига жуда қаттиқ риоя этишни талаб қилиш, жонкуярлик, ташаббускорлик билан бутун кучни сарфлаб ишлаш демакдир.

Бу — ўз буюк социалистик ватанини астойдил севиш ва бизнинг муваффақиятларимиз — барча халқларнинг мустаҳкам тинчлик учун, озодлик учун, социализм учун олиб бораётган курашининг умумий ишига ҳисса бўлиб қўшилишини тушуниш демакдир.

Бошқача қилиб айтганда, ўртоқлар, ғоявий бўлиш — коммунизм учун, унинг буюк идеаллари тантанаси учун актив ва онгли курашчи бўлиш демакдир.

Социалистик жамиятимиз тобора етук жамиятга айлана борган сари, у ўз ривожининг олий босқичи — коммунизм сари тобора юқори кўтарилган сари, гражданларимизнинг, меҳнат коллективларимизнинг ва умуман халқимизнинг ижтимоий активлиги шу қадар юксакликка кўтарилаверади, меҳнаткашлар давлат ишларини идора қилишга шу қадар кенг ва чуқур жалб этилаверади. Бу — ижтимоий ривожланишимизнинг энг муҳим қонунларидан биридир. Бу эса социалистик демократия ривожланиб, такомиллашиб бораётганлигини билдирадики, партиямиз бунга жуда катта аҳамият бериб келмоқда.

Бизнинг мамлакатимизда советларнинг иши гражданлар ижтимоий-сиёсий активлигининг энг муҳим формаларидан биридир.

Бизнинг партиямиз советларнинг ишини яхшилашга, уларни халқ билан алоқаларини мустаҳкамлашга доим катта эътибор бериб келди ва эътибор бермоқда. Кейинги йилларда советларнинг ишини яхшилашга қаратилган бир қанча янги қонунлар қабул қилинди. Эндиликда бу қонунлар амалга оширилмоқда. Биз совет органларининг роли ва масъулиятини янада оширишга, уларнинг ишидаги демократик принципларни янада ривожлантириш ва чуқурлаштиришга кунт билан эришмоғимиз лозим.

Советлар ишининг муваффақияти депутатларнинг ўз бурчларини қандай бажараётганлигига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир, албатта.

Совет депутати бўлиш — фахрли иш, лекин шу билан бирга ғоят масъулиятли, мураккаб ишдир. Бизда депутат ўз сайлов округидаги меҳнаткашларнинг манфаатларини ҳокимият органларида ифода этади, шунингдек жойларда умумдавлат манфаатларининг намояндаси бўлиб, бутун совет халқининг манфаатларини кўзлаб, партия сиёсатини изчил амалга ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилади.

Бизда депутатларга жуда катта ҳуқуқлар берилган. Депутатларнинг талаб ва таклифларига эътибор бериш, уларнинг ўз бурчларини бажаришларига кўмаклашиш — қонун талабидир. Бу талабларга сўзсиз риоя қилиш лозим.

Коммунист депутатларнинг роли ҳақида, уларнинг обрў-эътибори, кўрсатадиган намунасининг аҳамияти тўғрисида алоҳида гапириб ўтиш зарур. Коммунист зиммасига ҳамиша умумий ишимиз учун катта масъулият юкланган. Коммунист депутат зиммасидаги бу масъулият эса икки баравар ошади, деса бўлади. Шу кунларда депутатликка номзодлари кўрсатилган коммунистларнинг ҳар бири ҳамиша буни эсда тутади ва социалистик демократияни ривожлантириш, халқ ҳокимиятимизни янада мустаҳкамлашдан иборат улуғ ишга ўзининг реал ҳиссасини қўша олади. Ўртоқлар, мен бунга шубҳа қилмайман.

Қадрли ўртоқлар, шонли армиямиз тўғрисида гапирмай ўтолмайман. Бизнинг армиямиз — тинчлик армиясидир. Бу армия қардош мамлакатларнинг армиялари билан биргаликда хавфсизлигимизни ва тинч меҳнатимизни қўриқламоқда. Халқимиз бунинг учун Қуролли Кучларимизни севади.

Ўртоқлар! Тўғри ташқи сиёсат коммунистик қурилишимиз учун қулай тинч шарт-шароитларни таъминлаши лозим. Ички тараққиётимиз проблемалари каби, ташқи сиёсат масалалари ҳам бир хил даражада сайловчиларни ғоят қизиқтираётганлиги тушунарли бир ҳолдир.

Партия ва давлатимизнинг халқаро ишларда тутган йўли ҳаммага маълум. Бу йўл социализмнинг табиатидан келиб чиқади ва совет кишиларининг ҳамда социалистик мамлакатлардаги қардошларимизнинг тинч бунёдкорлик меҳнати манфаатларига тамомила бўйсундирилган. Бу йўл изчил синфий йўл бўлиб, тинчлик ишига, барча халқларнинг озодлиги ва хавфсизлиги ишига, уларнинг миллий мустақиллиги ва социал тараққиёти ишига хизмат қилади, бутун жаҳондаги кенг омманинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Совет халқи бу сиёсатни қизғин ва якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. Биз бу сиёсатни бундан буён ҳам зўр ғайрат ва сабот-матонат билан ўтказаверамиз.

Кейинги йилларда тинч-тотув яшаш мумкин эканлиги ва бунинг устига зарур эканлигига бўлган ишонч кенг халқ оммасининг онгида ҳам, мамлакатларнинг кўпчилигидаги ҳукмрон доираларнинг онгида ҳам қарор топди. Жаҳон миқёсида кучларнинг янги нисбати қарор топганлиги сабабли, халқаро кескинликни юмшатиш имконияти туғилди. Эндиликда буржуа мамлакатларининг раҳбарлари капитализм билан социализм ўртасидаги тарихий баҳсни қурол кучи билан ҳал этишга жиддий умид боғлай олмайдилар. Ҳар икки томон жуда катта вайронгарчилик келтирувчи қуролга эга бўлган бир шароитда вазиятни янада кескинлаштириш бемаъни ва жуда ҳам хатарли эканлиги тобора аён бўлиб қолмоқда.

Давлатларнинг тинч-тотув яшаш нормалари икки томонлама ва кўп томонлама характерга эга бўлган ҳамда катта мажбуриятлар юклайдиган расмий ҳужжатларда, шунингдек сиёсий декларацияларда мустаҳкамланди. Буларнинг ҳаммаси ўз-ўзича қўлга киритилмади, албатта. «Совуқ уруш»га чек қўйиш ва янги жаҳон уруши хавфининг камайтирилишига эришмоқ учун кенг кўламда сиёсий иш олиб боришга тўғри келди. Шуни айтиш мумкинки, Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг биргаликда қилган ишлари, уларнинг агрессия ва уруш кучларига қарши изчиллик билан олиб борган кураши кескинликни юмшатишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

Ҳозир жаҳон шундай бир даврга қадам қўймоқдаки, бу даврда тинч-тотув яшаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик принципларини кундалик амалий ишларда рўёбга чиқариш вазифаси биринчи ўринга қўйилмоқда.

Бу — масъулиятли бир даврдир. Давлатлар ва халқларнинг тақдири ишониб топширилган кишилар ўз ишлари билан сўзлари бир-биридан фарқ қилмаслигини кўрсатиб беришлари керак. Тинчлик шиорини рўкач қилиб, тинч-тотув яшаш ва кескинликни юмшатиш принципларига сўздагина қўшилганлари ҳолда одамларни чалғитиш учун шундай қилаётган, амалда эса «совуқ уруш» даври сиёсатига қайтишга умид боғлаган, қуролланиш пойгасини кучайтиришга даъват этиб, социализм мамлакатларига нисбатан ошкора душманлик йўлини тутган сиёсатдонлар ҳам учраб туради.

Бундай сиёсатдонларнинг уринишлари халқларнинг орзу-тилакларига хилофдир. Дарҳақиқат, улар янги иқтисодий машаққатларни вужудга келтириш ва янги жаҳон уруши хавфини туғдиришдан бошқа ҳеч нарсани таклиф этолмайдилар. Аммо бундай сиёсатдонларга ўз вақтида зарба берилмаса, улар умумий хавфсизликнинг мустаҳкамланишига ва халқлар ўртасида тинч ҳамкорликнинг ривожланишига тўсқинлик қилишлари мумкин.

Ҳаёт шундай таълим бермоқда: тинчлик ҳақиқатан ҳам мустаҳкам бўлмоғи учун давлат арбоблари ва сиёсий арбобларнинг собит-қадамлик билан изчил ҳаракат қилишлари талаб этилади, кескинликни юмшатиш мухолифларига қарши кураш олиб бора билиш ва хусусан уларнинг измига тушмаслик талаб этилади.

Ғарбдаги баъзи масъул арбобларнинг кескинликни юмшатиш фойдали ёки зарарли эканлиги, яъни тинчлик мустаҳкамланиб, уруш хавфи камайиб бораётган бир шароитда яшаш фойдалими ёки зарарлими эканлиги ҳақидаги мулоҳазаларини эшитганингда таажжубланмай илож йўқ.

Бизга баъзан шу гапларни айтадилар: кескинликни юмшатиш фойдали эканлигига шубҳа туғдириш йўлидаги уринишлар муайян мамлакатдаги ўнг доираларнинг хайриҳоҳлигига эришмоқ учун нуқул ички сиёсий мулоҳазалар, тактика мулоҳазалари билан қилинади. Аммо очиғини айтганда биз, тинчликни мустаҳкамлаш буни қандайдир ўткинчи мулоҳазаларга ёки ўз кайфиятларига бўйсундиришдан кўра, кишиларнинг ҳозирги ва келажакдаги авлодлари учун ғоят жиддий иш эканлигига аминмиз.

Бизнинг ўз идеологиямиз, ўз эътиқодимиз бор, албатта. Аммо биз тинчлик барча халқларга бир хил даражада зарур, жаҳон ядро уруши хавфининг йўқотилишидан барча давлатлар манфаатдордир, деган фикрга асосланамиз. Бу эса, тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида биргаликда қилинаётган ҳаракатларнинг асосий негизидир. АҚШ президенти Форд яқинда Совет-Америка муносабатлари тўғрисида гапириб, «кескинликнинг юмшатилиши ҳар икки томонга фойдали» деб таъкидлади. Менингча, бу фикрга қўшилмасдан бўлмайди.

Биз кескинликни юмшатиш тобора чуқурлашиб бориши мумкин ва лозим деган фикрда қаттиқ турибмиз. Бунинг учун давлатлар бир томонлама манфаатларни эмас, балки ўзаро манфаатларни худди ўзаро манфаатларни тегишинча ҳисобга олишлари ва шартномаларда белгиланадиган ўзаро манфаатдорлик асосида мажбуриятларни ўз зиммаларига олишлари зарур. Ҳуллас, шу негизда халқаро кескинликни юмшатишга асос қўйилди, халқаро кескинликни юмшатиш шу негизда ривожланиб бормоқда.

Ўртоқлар, шу минбардан туриб қуйидагиларни яна бир марта очиқ-равшан айтиб ўтишга ижозат бергайсиз: Совет Иттифоқи, унинг Коммунистик партияси ва бутун совет халқи халқаро иқлимни соғломлаштириш учун, давлатлар ўртасидаги тинч алоқаларни мустаҳкамлаш учун, Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, Франция билан, Қўшма Штатлар, ГФР, Англия, Италия, Япония билан, бу соҳада биз билан ўзаро манфаатдорликка риоя қиладиган барча мамлакатлар билан муносабатларни янада яхшилаш учун қатъий ва изчил кураш олиб бормоқда ва кураш олиб бораверади.

Биз яқин келгусида Европада ва бутун планетамизда барқарор ва соғлом тинчлик ўрнатиш сари янги катта ва реал қадамлар қўйилиши тамомила мумкин деб ҳисоблаймиз.

Бу гап Умумевропа кенгашига тааллуқлидир. Бу кенгашдаги ишларнинг кўп қисми тамомланди ва бу ишларни тугаллаш пайти яқинлашиб қолди.

Бу гап марказий Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида олиб борилаётган Вена музокараларига ҳам тааллуқлидир. Бу музокаралардан бошқа томонга нисбатан ўз ҳарбий позицияларини кучайтириш учун қурол сифатида фойдаланишга уринмай, уларга ҳалол ва объектив тарзда ёндошиш шарт, холос. Ваҳоланки, НАТО мамлакатлари бошқа томонга нисбатан ўз ҳарбий позицияларини кучайтириш учун ана шу музокаралардан фойдаланишга ҳануз уринмоқдалар.

Бу гап Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатларга ҳам тааллуқлидир.

Бу йил олий даражадаги янги Совет—Америка учрашуви ўтказилиши муносабати билан ҳозирги вақтда янада ривожлантириш учун мўлжалланаётган тадбирлар, шу жумладан Владивостокдаги келишув негизида стратегик қурол-яроғларни чеклаш ҳақидаги янги битимнинг имзоланиши жуда зарур ва жуда муҳим тадбирлардир. Аммо, биз қуролланиш пойгасига қарши кураш борасида қилиниши мумкин бўлган ишларнинг ҳаммаси шу билан чекланиб қолади, деб асло ҳисобламаймиз.

Кейинги йилларда тузилган битимлар натижасида баъзи участкаларда қуролланиш пойгасини муайян даражада тўхтатиб қўйишга эришилаётганлиги ва социалистик давлатларнинг бу ишдаги роли жуда муҳим эканлиги ҳаммага маълум. Аммо, афсуски, қуролланишни кучайтиришга барҳам берилди, деб айта олмаймиз.

Ғарбдаги баъзи давлатларда ҳарбий бюджетлар зудлик билан кўпайтирилмоқда. Бу давлатлардаги ҳарбий идоралар қонун чиқарувчи органлар орқали тобора кўпроқ маблағ ажратиб берилиши учун зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Совет Иттифоқи ишни бошқа йўлдан олиб бориш керак, деб ҳисоблайди. Биз ҳарбий бюджетларни қисқартириш тарафдоримиз ва бошқа давлатларни ҳам шундай қилишга даъват этамиз. Бизнинг мамлакатимиз қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш учун, қуролсизланиш учун қатъий курашиб келди ва курашаверади. Биз бу йўлдаги куч-ғайратимизни бундан буён ҳам сусайтирмаймиз.

Шу муносабат билан муҳим бир масаланинг аҳамиятини таъкидлаб ўтишни истаймиз. Бу масала давлатлар ўртасида тузилган битимларда ҳали ўз ифодасини топган эмас. Аммо бизнинг фикримизча, бу масала кун сайин кескин ва кечиктирмайдиган масала бўлиб қолмоқда. Гап давлатлар ва аввало йирик давлатлар ўртасида ялпи қирғин қуролининг янги турларини, бундай қуролнинг янги системаларини яратишни тақиқлаш тўғрисида битим тузишлари ҳақида бораяпти.

Ҳозирги замон фан ва техникасининг даражаси шундайки, ҳатто ядро қуролидан ҳам даҳшатлироқ қуролни вужудга келтириш каби жиддий хавф пайдо бўлмоқда. Инсониятнинг ақл-идроки ва виждони бундай қуролнинг пайдо бўлиши йўлига мустаҳкам ғов солиш зарур эканлигини тақозо этади.

Бу вазифа давлатлар кенг доирасининг ва аввало, йирик давлатларнинг зўр бериб ҳаракат қилишини талаб этади. Аммо, Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар бир йўлдан ҳаракат қила бориб, бу ишга ҳам катта ҳисса қўша олур эди, деб ҳисоблаймиз.

Ўртоқлар! Бизнинг партиямиз ташқи сиёсат соҳасида қилаётган ишларнинг ҳаммаси совет халқининг ва қардош социалистик давлатлар халқларининг тинчлиги ҳамда хавфсизлигини таъминлашга, ялпи тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган. Партиямиз ички сиёсат соҳасида қилаётган ишларнинг ҳаммаси пировард натижада совет халқининг турмушини яхшилашга қаратилган.

Партиямизнинг XXV съездига озгина вақт қолди. Совет халқи ана шу энг муҳим воқеага тайёргарлик руҳи билан яшамоқда. Бу съезд улуғ мақсадлар сари олиб борадиган йўлнинг янги муҳим режаларини белгилайди, деб комил ишонч билан айтиш мумкин. Бизнинг партиямиз ана шу улуғ мақсадлар учун курашмоқда ва биз бу мақсадларга эришмоқ учун бутун куч-ғайратимизни сарф қиламиз.

Партия Марказий Комитети кун сайин минг-минглаб хат олмоқда. Совет кишилари ўз хатларида тўғри сиёсат учун, халқ бахт-саодати тўғрисида қилинаётган ғамхўрлик учун чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қилмоқдалар. Биз бундай қўллаб-қувватлашга юксак баҳо берамиз, бундай қўллаб-қувватлаш илҳомлантиради ва янги бурчларни юклайди. Биз бу нарса тўғри йўлдан бораётганлигимизни ва совет кишиларининг тинчлиги ва бахт-саодатини кўзлаб, коммунистик қурилишнинг буюк вазифаларини умуман муваффақиятли ҳал этаётганлигимизни тасдиқловчи яна бир далил, деб биламиз.

Азиз ўртоқлар! СССР гражданлари эртадан кейин, 15 июнь куни коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бериб, совет халқининг бирлигини, унинг ўз ленинчи партияси теварагига маҳкам жипслашганлигини яна намойиш қиладилар. Партия Марказий Комитети шунга аминдирки, халқ сайлаган вакиллар — республикалар Олий Советларининг ва маҳаллий советларининг депутатлари ўзларига кўрсатилган ишончга муносиб иш кўрадилар ва халқ олдидаги бурчларини шараф билан бажарадилар. Депутатликка номзод сифатида мен ҳам сизларга худди шундай ваъда бераман.

Юксак ишончингиз учун яна бир марта раҳмат, ўртоқлар.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан қайта-қайта бўлиниб турди. Нутқнинг якунловчи сўзларини йиғилиш иштирокчилари гулдурос олқишлар билан кутиб олдилар, залда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига, коммунизм бинокори — совет халқи шарафига табрик хитоблари янгради).

* * *

Бауман район партия комитетининг биринчи секретари В. Н. Макеев якунловчи сўзида бундай деди:

Биз ҳаммамиз, Москва шаҳри Бауман сайлов округи меҳнаткашларининг вакиллари Леонид Ильич Брежневнинг ёрқин, чуқур мазмунли нутқини зўр эътибор ва завқ-шавқ билан тингладик.

Бу нутқда айтилган принципиал муҳим хулосалар ва йўл-йўриқлар бутун фаолиятимизга асос қилиб олинади. Азиз Леонид Ильич, шу ерда ҳозир бўлган барча кишилар номидан, округимиз сайловчилари ва барча москваликлар номидан ҳозирги нутқингиз учун, оталарча ғамхўрлигингиз учун ва пойтахт меҳнаткашлари тўғрисида, Бауман райони меҳнаткашлари ҳақидаги самимий сўзларингиз учун Сизга қизғин, самимий миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз.

Азиз Леонид Ильич, Сизга сиҳат-саломатлик, совет халқининг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлидаги, коммунистик қурилиш соҳасидаги жуда катта ва масъулиятли ишингизда янги улкан муваффақиятлар тилашга рухсат бергайсиз. Бауман районининг меҳнаткашлари, барча москваликлар партия XXIV съездининг тарихий қарорларини, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун кучларини аямай сарфлайдилар, коммунизм қурилишига қўшаётган ҳиссаларини кўпайтирадилар, деб Сизни, Леонид Ильич ва Сиз орқали жонажон партиямизнинг ленинчи Марказий Комитетини ишонтиришга ижозат бергайсиз.

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини мамлакатимиздаги ва дунёнинг кўпгина давлатларидаги миллион-миллион кишилар зўр мароқ ва катта эътибор билан тингладилар. Сайлов олди йиғилишини Совет Иттифоқининг ҳамма радиостанциялари олиб эшиттирди ва телевизион марказлари кўрсатиб турди, «Интервидение» системаси, космик «Орбита» системаси ва «Восток» системаси орқали берилди.

Сайловчиларнинг ўртоқ Л. И. Брежнев билан учрашуви партия билан халқнинг бузилмас бирлигини янги куч билан намойиш қилди, совет кишилари Коммунистик партиянинг, партия ленинчи Марказий Комитетининг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг доно ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб, қизғин қўллаб-қувватлаётганлигини яна бир карра тасдиқлади.

(ТАСС).

Сайловчиларнинг ўртоқ Н. В. ПОДГОРНИЙ билан учрашуви

Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига бўладиган сайловга тайёргарлик партия билан халқнинг бузилмас бирлигини, ўлмас Ленин ғоялари тантанасини яққол намойиш этмоқда. Сайлов кампанияси социализм муваффақиятларининг, социалистик демократия афзалликларининг умумхалқ кўригига айланди.

12 июнь куни Москва Ленинград сайлов округи меҳнаткашларининг вакиллари ССР Иттифоқи Большой театрига тўпландилар. Бу ерда РСФСР Олий Советига депутатлигига шу округдан кўрсатилган номзод — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Николай Викторович Подгорний билан учрашув бўлди.

Сайлов олди йиғилишининг президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков, КПСС Москва шаҳар комитети бюросининг ва Москва Совети ижроия комитетининг аъзолари, пойтахт партия, совет, жамоат ташкилотларининг ходимлари, меҳнат ветеранлари ва илғорлари, ҳарбий бошлиқлар, машҳур олимлар, маданият арбоблари ўтиришибди.

Ленинград район партия комитетининг биринчи секретари Ю. И. Репников йиғилишни очди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини якдиллик билан фахрий президиумга сайладилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — «Изолятор» заводининг токари, коммунистик меҳнат зарбдори В. Н. Бадейкин Н. В. Подгорнийнинг ҳаёт ва меҳнат йўли тўғрисида гапириб берди.

Нотиқ Москва шаҳридаги Ленинград округи сайловчиларини бўлажак сайловда ўртоқ Н. В Подгорний учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Сўнгра «Гидропроект» институти гидротехника иншоотларининг бош мутахассиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. А. Малишев, Петр Алексеевич номидаги майин мовут фабрикасининг ип йигирувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Л. М. Кудрявцева, машинасозлик заводининг директори Н. В. Кравчук, 37-болалар поликлиникасининг участка врачи, комсомол ташкилоти секретари Л. С. Великоцкая сўзга чиқдилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган Н. В. Подгорний нутқ сўзлади.

Н. В. Подгорний йиғилишда сўзга чиққан ўртоқларга, депутатликка номзодлар кўрсатиш вақтида партия билан давлатнинг бошқа раҳбарлари қаторида унинг ҳам номзодини кўрсатган корхоналар муассасалар ва ташкилотларнинг, колхозлар ва совхозларнинг меҳнатчиларига, армия ва флот жангчиларига, барча сайловчиларга самимий миннатдорчилик билдирди. Мен ўзимнинг бутун ишим билан, бутун юмушим билан сизларнинг ишончингизни оқлашга ҳаракат қиламан, деди депутатликка номзод.

Марказий Комитетдаги ҳамма ўртоқларим каби мен ҳам ишимга берилган баҳони батамом ленинчи партиямиз ишига берилган баҳо деб ҳисоблайман. Ҳар бир партия раҳбари, ҳар бир коммунист партиянинг улуғ ишига хизмат қилишни чуқур ва илҳомбахш маъно деб — бутун ғайрат-ҳаракатларимизнинг, бутун ишимизнинг, бутун ҳаётимизнинг маъноси деб билади.

Партиямизнинг бутун фаолияти меҳнаткашлар оммаси манфаатларига хизмат қилаётганлиги партиямизнинг буюк кучидир, деб таъкидлади нотиқ. Совет кишилари партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатига юксак баҳо бермоқдалар, партия Марказий Комитетининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг амалий фаолиятини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар. Бу тинимсиз ва самарали фаолиятни барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари астойдил маъқулламоқдалар. Бу фаолият партиямиз билан Совет давлатимизнинг бутун дунёдаги обрў-эътиборини янада баланд кўтармоқда.

Н. В. Подгорний кейинги йилларда халқ хўжалигини ривожлантиришда, СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашда эришилган муваффақиятлар тўғрисида гапириб берди. Бизнинг барча зафарларимизда, партия режаларини амалга оширишимизда Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси жуда катта роль ўйнамоқда, деб таъкидлади у.

Бутун халқ, бутун мамлакат КПСС XXV съездини янги меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқда, деди сўнгра Н. В. Подгорний. Коммунистик партия ўзининг съездига Марказий Комитет теварагида метиндек мустаҳкам жипслашган ҳолда бормоқда. Энг илғор марксизм-ленинизм назарияси билан қуролланган, революцион ўзгартувчилик фаолиятининг бебаҳо тажрибаси билан бойиган партиямиз меҳнаткашлар оммасининг чексиз ишончи ва мададкорлигига таянади. Партия шу ишонч ва мададкорликдан янги куч ва илҳом олади, буни коммунизм қурилиши ишига сиёсий раҳбарлик қилишнинг олий мандати деб билади.

Партиянинг бўлажак съезди совет халқи бунёдкорлик меҳнатига, партиянинг самарали фаолиятига якун ясайди, совет жамияти ҳаётининг ҳамма соҳаларидаги асосий йўналишларни белгилаб беради.

Партия иқтисодий ривожланиш вазифаларини изчиллик билан ҳал этиб, шу тариқа социалистик демократияни такомиллаштиришга жуда катта аҳамият бермоқда, омманинг меҳнат ғайратини янада жўш урдиришга интилмоқда, деди сўзини давом эттириб Н. В. Подгорний. Социалистик демократия системасида меҳнаткашлар депутатлари Советлари алоҳида ўрин олади.

Советлар мавжуд ресурслардан яхшироқ фойдаланишга, қўшимча резервларни қидириб топишга кўпроқ эътибор бера бошладилар, деб таъкидлади нотиқ. Совет органларининг аҳолига хизмат қилишни яхшилаш соҳасидаги иши катта аҳамиятга эгадир.

Н. В. Подгорний шуни таъкидладики, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш —давлат муассасаларимизни бюрократизм, қоғозбозлик сансалорлиги, дабдабабозликдан халос қилишнинг синалган воситасидир. Шу муносабат билан у КПСС Марказий Комитети яқинда қабул қилган қарорни, шу қарорда танқид ва ўз-ўзини танқид ҳозирги замон шароитида бутун ишимизнинг савиясини ошириш учун тобора катта аҳамият касб этаётганлигини яна бир карра таъкидлаб ўтди.

Н. В. Подгорний мамлакатимизнинг бошқа давлатлар билан муносабатлари тўғрисида гапириб, шуни таъкидладики, Совет Иттифоқининг изчил, тинчликсевар ташқи сиёсати, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ҳамда қардош социалистик мамлакатлар, барча тараққийпарвар кучлар қўллаб-қувватлаган Тинчлик программаси муваффақиятли амалга оширилаётганлиги натижасида халқаро муносабатларнинг ривожида муҳим бурилиш содир бўлди.

Пировардида Н. В. Подгорний бундай деди: меҳнаткашлар депутатлари Советларига ўтказиладиган сайлов жамиятимиз метиндек жипслигининг, коммунистлар билан партиясизлар блоки бузилмас бирлигининг —Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида вужудга келган буюк бирликнинг янги яққол намойиши бўлиб қолади, бунга шак-шубҳа йўқ.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ПИЛЛАЧИЛАРИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари партия XXIV съездининг қарорларини амалга ошира бориб, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Республиканинг колхоз ва совхозлари ноқулай келган кўкламнинг қийин шароитларида ипак қурти боқиш прогрессив методларини ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли пилла етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан якунловчи йил социалистик мажбуриятларини ҳамда умуман беш йиллик топшириғини муваффақиятли бажардилар. Шу йил тайёрлов пунктларига 22,6 минг тоннадан зиёд пилла келтирилди. Бутун маҳсулот асосан биринчи сортлар билан топширилди. Ҳар қути уруғдан 57 килограммдан зиёд пилла олинди.

Республиканинг колхоз ва совхозлари шу беш йиллик мобайнида давлатга 113,4 минг тонна, шу жумладан пландан ташқари 9,2 минг тонна пилла сотдилар. Тўққизинчи беш йиллик плани 108,8 процент қилиб бажарилди.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент, Фарғона ва Хоразм областларининг хўжаликлари давлатга пилла сотиш беш йиллик халқ хўжалик планини анча ошириб бажардилар.

Хўжаобод, Янгиқўрғон, Урганч, Бекобод, Навоий, Шаҳрисабз, Пахтачи, Термиз, Сирдарё, Тошлоқ, Марҳамат, Ульянов, Каттақўрғон, Шўрчи, Жарқўрғон, Бувайда, Ҳонқа, Тўрткўл, Беруний, Бахмал, Чуст районлари ва бошқа кўп районларнинг пиллачилари юксак кўрсаткичларга эришдилар. Улар шу йил ҳар қути уруғдан 60—70 килограммдан пилла олдилар.

Андижон районидаги Калинин номли колхоз, Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхози, Гурлан районидаги «Ленинизм» колхози, Урганч районидаги Чапаев номли колхоз, Қоракўл районидаги «Москва» колхози, Олот районидаги Калинин номли, Ғиждувон районидаги Энгельс номли, Қува районидаги Димитров номли, Ленинград районидаги Энгельс номли, Фарғона районидаги «Коммунизм» колхози, Янгиқўрғон районидаги Энгельс номли, Бекобод районидаги Навоий номли, Сариосиё районидаги «Коммунизм», Бухоро районидаги «Ленин йўли», Тўрткўл районидаги М. Горький номли, Ильич номли колхозлар, Бекобод районидаги 1-«Далварзин», Қизилтепа районидаги «Бўстон», Ромитан районидаги «Ромитан» совхозлари ва бошқа кўпгина хўжаликлар пилладан энг юқори ҳосил териб олдилар.

Юзлаб бригадалар ва звенолар, шу жумладан Бувайда районидаги К. Маркс номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Султонова, Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхоздан Ҳ. Холматова, Ю. Мамажонов, Термиз районидаги «Коммунизм» колхоздан Р. Фозилова, Гагарин районидаги «Партия XXIV съезди» совхоздан Ҳ. Оллоёрова, Хўжаобод районидаги Калинин номли совхоздан М. Эминова, Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхоздан Р. Парпиева, Ленин районидаги «Ўзбекистон» колхоздан Н. Мамажонова, Ҳонқа районидаги «Хоразм» колхоздан Я. Самандарова, Қўшкўпир районидаги Охунбобоев номли колхоздан А. Отамуродова, Косон районидаги Калинин номли колхоздан М. Хўжаназаров, Бухоро районидаги «Ленин йўли» колхоздан М. Ғаниева бошлиқ бригада ва звенолар ҳар қути қурт уруғидан 100—120 килограммдан ва ундан зиёдроқ рекорд ҳосил олишга муваффақ бўлдилар.

Эришилган бу муваффақиятларда қурт уруғи заводлари ишчилари, хизматчилари ва мутахассисларининг катта ҳиссаси борки, улар колхозлар билан совхозларни йил сайин юқори сифатли қурт уруғи билан таъминламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахтакор республикалар партия-хўжалик активи йиғилишида, КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленумида қўйилган вазифаларни бажара бориб, Ўзбекистон партия, совет ва қишлоқ хўжалиги органлари қишлоқ хўжалигини, шу жумладан пиллачиликни жадал ривожлантириш борасида катта иш қилмоқдалар. Хлорелладан фойдаланилган ҳолда ипак қуртларини марказлаштирилган тартибда боқиш жорий этилмоқда. Шунинг натижасида ипак қуртларини боқиш муддатлари қисқартирилиб, ҳосилдорлик ортмоқда.

Республика колхозлари ва совхозларининг коллективлари, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтириш учун меҳнатда зўр ғайрат кўрсатиб курашмоқдалар, давлатга деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан якунловчи йил ва умуман беш йилликда олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар, жонажон ленинчи партиямизнинг XXV съездини муносиб кутиб олиш учун қўлларидан келган ҳамма ишни қилмоқдалар.

МЕХАНИЗАТОР КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

Районимиз меҳнаткашлари 1974 йилда халқ хўжалигининг асосий тармоқлари бўйича зиммага олинган социалистик мажбуриятларини бажариб маълум муваффақиятларга эришдилар. Айниқса район пахтакорлари эришган ғалаба қувончли бўлди. Пахтакорларимиз ҳар гектар ердан қирқ центнердан ошириб ҳосил олдилар. Етиштирилган 50 минг тонна «оқ олтин»нинг 87 проценти машина билан териб топширилди.

Машина билан пахта териш соҳасида эришилган муваффақият учун районимизга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлар Совети ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Бу шубҳасиз район партия ташкилоти томонидан омма орасида олиб борган партиявий-сиёсий ишларнинг самарасидир. Барча коммунистларнинг ишлаб чиқаришда пешқадамлик қилганликларининг натижасидир.

Қувонч билан шуни қайд этиш керакки бу муваффақиятларга эришишда партиянинг энг яқин ёрдамчиси комсомолларнинг муносиб ҳиссалари бор. Кўпгина ёш механизаторлар пахта йиғим теримига актив қатнашиб хирмонга барака киритдилар.

Ҳозирги шароитда қишлоқ хўжалик ишларини техникасиз ва механизаторсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Механизатор қишлоқ хўжалигида ҳал қилувчи фигура, етакчи куч. Техника — деҳқоннинг куч-қудрати, қаноти ва мадори. Шу сабабли партиямиз қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш, интенсивлаштириш учун мукаммал, такомиллашган замонавий техника воситалари билан таъминлашга тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар.

Механизаторлар чиндан ҳам қишлоқ хўжалигида ҳал қилувчи роль ўйнамоқдалар. Буни яхшироқ тушуниб олиш учун бир мисолни келтириш кифоя. Масалан, ўтган йили терим мавсумида районимиздаги колхоз ва совхозларда 375 механик-ҳайдовчи бир ярим сменада ишлаб, умумий ҳосилнинг 87 процентини машина билан териб берди.

Ер ҳайдаш, текислаш, чигит экиш, ғўзани парвариш қилиш, ҳашоратга қарши кураш, ғўзани озиқлантириш сингари жуда кўп иш турлари механизаторлар томонидан бажарилянти. Шунинг учун ҳам ёш механизатор кадрлар тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш айни пайтда энг муҳим вазифа бўлиб қолди. Чунки, мавжуд техника воситаларидан самарали фойдаланиш, машиналарнинг унумли ишлашини таъминлаш биринчи навбатда механизаторларга боғлиқ. Ўтган йили районимиз бўйича ҳар бир терим машинаси билан ўрта ҳисобда 145 тоннадан пахта терилди. 1973 йилдагига нисбатан ҳар бир машина билан 25 тоннадан кўп пахта териб олинди. Бу йил эса азамат механизаторларимиз ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 150 тоннадан пахта теришга аҳд қилганлар.

Районимизда ҳавас қилса, ўрнак олса арзийдиган ажойиб механизаторлар бор. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Энвер Алиев, Абдусаттор Сулаймонов, Ленин номли колхоздан Михаил Шегай, «Заря коммунизма» колхоздан Ислом Қайбуллаев Свердлов номли колхоздан Саттор Музаффаров, «Ленинград» колхоздан Мадёр Шарипов, «Москва» колхоздан Муслим Топиев, Киров номли колхоздан Неъмат Имомов, ана шундай пешқадам механизаторларимиздан ҳисобланадилар.

Районимизда ҳозир 1378 механизатор бор. Уларнинг 60 проценти I ва II классга эга бўлган механизаторлардир. Лекин бу механизаторлар сони ҳозирги талабга тўла жавоб бермайди. Барча хўжаликларда ҳар турли тракторлар сони 944 та. Агар икки сменада ишлаш ҳисобга олинса район бўйича яна 600 механизатор етишмайди. Айниқса бизда хотин-қиз механизатор кадрлар жуда оз. 1378 механизатордан 8 киши хотин-қизлардан, холос. Вахоланки, «Коммунизм» совхозининг механизатори Турди Қосимова ишлашда эркаклардан қолишмайди. Унинг издошлари Зуҳра Мингалиева, Замира Абдуҳолиқова, Роҳали Ермуҳамедова сингари хотин-қиз механизаторларимиз эркаклар сингари маҳорат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ўзбекистон комсомол ташкилоти 1975 йилда қишлоқ хўжалиги учун юз минг ёш механизатор тайёрлашга қарор қилиб қимматли ташаббус бошлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ёш механизаторлари съездининг қатнашчиларига ёзган хатида бундай дейилади:

«Қишлоқ хўжалиги олдида катта вазифалар турипти. Бу соҳани интенсивлаштириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўли билан бу вазифаларни ҳал этиш мумкин. Бизнинг қишлоқ хўжалигимиз йил сайин тобора кўпроқ миқдорда янги, мураккаброқ техника билан таъминланмоқда. Бу техникадан ғоят самарали фойдаланиш учун билимларни чуқур эгаллаган малакали механизатор кадрлар керак».

Район комсомол комитети Леонид Ильич Брежневнинг хатидан ва Ўзбекистон ёш механизаторлар съезди қарорларидан руҳланиб, ёш механизатор кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор бермоқда, конкрет тадбирлар белгиламоқда. Район партия комитети район комсомол комитетининг бу ҳаракатини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаб, бу ишни амалга оширишда амалий ёрдам бермоқда. Яқинда район комсомол комитети томонидан механизаторларнинг район кенгаши ўтказилди. Район комсомол комитетининг секретари Замон Турғунбоев доклад қилди. Механизаторларнинг ишларини, эришган ютуқларини, бу соҳадаги камчиликларини таҳлил қилиб берди.

Умуман районимизда мавжуд тракторларнинг икки сменада ишлаши учун 600 механизатор етишмайди. Ҳозирги вақтда колхоз ва совхозлар давлат томонидан етарли миқдорда электр энергия билан таъминланган. Аммо, малакали инженер-техник ходимлар етишмаганидан ишлаб чиқаришда электр энергиясидан фойдаланиш қониқарли даражада эмас. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг VI пленуми комсомол комитетлари олдига хўжалик ташкилотлари билан бирга колхоз ва совхозлардаги аҳволни ўрганиш, аҳволни таҳлил қилиш ва электо ишига малакали кадрлар тайёрлаш тўғрисида конкрет тадбирлар белгилаш вазифасини қўйди. Бу ғамхўрлик ёшлардан малакали механизаторлар, инженер-техниклар тайёрлашга қаратилган. Қишлоқ хўжалиги учун малакали механизатор кадрлар тайёрлаш тўғрисидаги ғамхўрлик бизнинг қишлоқ хўжалигимизни ривожлантиришга қаратилган ғамхўрликдир. Шунинг учун ёш механизатор кадрлар тайёрлаш ишига ҳар тарафлама эътибор берилянти. Комсомолларнинг бу борада қилаётган ишлари бизни қувонтиряпти.

Айниқса ёшларни қишлоқ хўжалик ишларига жалб этиш тўғрисидаги ҳаракат эътиборга лойиқ. Райондаги 33, 27 ва 10-ўрта мактабларда механизаторлик касбини эгаллаш бўйича тўгарак ва курс ташкил этилган. Бу тадбир ёшларда қишлоқ хўжалик ишларига муҳаббат уйғотмоқда.

Район ижроия комитети Энгельс номли, Свердлов номли, Ленин номли, «Заря коммунизма», Димитров номли, Ҳамза номли ва «Ленинград» колхозларида механизатор кадрлар тайёрлайдиган тўрт ойлик курслар очиш тўғрисида махсус қарор чиқарди. Бу хўжаликларда 194 киши ўқитилади.

Бундан ташқари «Узсельхозтехника»нинг район бирлашмасида, Киров номли, «Победа» ва «Москва» колхозларида механизаторлар тайёрлайдиган курслар очилади. Шундай йўл билан йил охиригача ёшлардан 600 механизатор кадрлар тайёрланади, улар республика бўйича тайёрланадиган 100 минг механизаторлар сафига қўшилади. Механизатор кадрларнинг бу янги авлоди қишлоқ хўжалигимизнинг янада равнақ топиши учун муносиб ҳисса қўшадилар. Чунки, комсомоллар ўзлари бошлаган бу шарафли ишни охирига етказадилар, муваффақиятли якунлайдилар, деб астойдил ишонамиз.

А. САИДХЎЖАЕВ,
Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари

МЎЛ ҲОСИЛ ГУЛЛАРИ

БЎКА (телефон орқали олинди). «Ленинизм» колхозининг азамат пахтакорлари ишни йил шароитига қараб оқилона уюштирдилар ва барча майдонларда ғўза кўчатларининг белгиланган қалинликда ўсишини таъминладилар. Бу ерда ягана, ғўзани культивация қилиш, озиқлантириш ва суғориш ишлари бир-бирига боғлаб, белгиланган муддатларда сифатли ўтказилаётганлиги сабабли экиннинг авжи жуда яхши бўлиб қолди.

Бригадалар ўртасида бошланган социалистик мусобақада 105 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилган И. Ғаниев бошлиқ бригадада ғўзалар айниқса дуркун ўсиб эрта ҳосилга кирмоқда. Ҳозир ана шу бригада далаларида бўлсангиз ғўзалар текис гуллаётганлигининг гувоҳи бўласиз.

Шунингдек, райондаги Мичурин номли колхознинг А. Келешев бошлиқ бригадасида ҳам 102 гектар ернинг қарийб ҳаммасида ғўза гулга кирди. Бу бригада аъзолари гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга қарор қилганлар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Иқтисодий билимлар университети

БИРЛАШМАЛАР, ТАЖРИБА, ИСТИҚБОЛЛАР

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларида ижтимоий ишлаб чиқаришни марказлаштириш ва ихтисослаштириш, халқ хўжалигини бошқариш системасини такомиллаштириш экономикамиз тараққиётининг ҳозирги босқичида катта аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидалб ўтилди. Шу мақсадда йирик-йирик ишлаб чиқариш бирлашмалари ва комбинатлари ташкил этишда бундан буён катта эътибор бериш кераклиги кўрсатиб ўтилди.

Ҳақиқатан ҳам тўққизинчи беш йиллик плани бўйича саноатимиз олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш қатори сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш, меҳнат унумдорлигини янада ошириш манфаатлари ана шуни тақозо этмоқда. Илмий-техника тараққиёти ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кенг имкониятлар вужудга келтирувчи ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда комбинатлари ана шу катта вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда муҳим роль ўйнаши турган гап.

Дастлаб республикамизда тузилган йирик ишлаб чиқариш бирлашмалари ва комбинатларининг фаолияти уларнинг афзалликлари жуда кўп эканлигидан далолат бериб турипти. Ҳа, аксарият бирлашмаларнинг биринчи қадамлари қутлуғ бўлди, давлат планларини бажаришда, ишлаб чиқаришни юксалтиришда катта-катта муваффақиятларга эришиш мумкин эканлигини исбот қилди.

Ўзбекистон саноатида «Средазэлектроаппарат», «Энергостройиндустрия», «Электротерм» ва бошқа бирлашмалар фаолияти дуруст бўлмоқда. Биргина «Средазэлектроаппарат» бирлашмаси ўтган йили пландагидан ташқари 906 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Ишлаб чиқариш ҳажми эса 16,5 процент, меҳнат унумдорлиги 13,3 процент ошди. Бирлашма жамғармаси 1973 йилдагига нисбатан 48,6 процент ошди. «Энергостройиндустрия» бирлашмасида меҳнат унумдорлиги 9,6 процент ошгани ҳолда фойда 1973 йилдагига нисбатан 71,2 процент кўпайди.

Бу муваффақиятларнинг негизи нимада? Аввало, бирлашмаларда янги техника, прогрессив технологияни жорий қилиш тезлашди, цехлар ва участкаларни реконструкция қилиш муддатлари қисқарди, асбоб-ускуналарни модернизациялаш яхшиланди. Масалан, биргина «Қизил тонг» фирмасида янги техника ва илғор технологияни ўзлаштириш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш натижасида меҳнат унумдорлиги 66 процент ошди. Айни вақтда ходимлар сони камайди, фойда эса 1966 йилдагига нисбатан 4,5 баравар ортди. Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективи мис ғўласи ишлаб чиқаришда узлуксиз қуйиш ва прокат қилиш операцияларини бирлаштирувчи автоматик қурилмани жорий қилиб, ҳар йили 260 минг сўм маблағ тежамоқда. Комбинатда бошқа қатор техника тараққиёти бўйича тадбирларни амалга ошириш натижасида ишлаб чиқариш ҳажми бир йил давомида 10,8 процент, меҳнат унумдорлиги эса 10,5 процент ортди. Гидрогеологик илмий ишлаб чиқариш ва «Узглавмеханизация» бирлашмалари коллективларининг фаолияти ҳам самарали бўлмоқда.

1970 йилда республика саноатида 14 та ишлаб чиқариш бирлашмалари ишлаб турган бўлса, ҳозир уларнинг сони тахминан 30 тага етди. Ҳозир бу бирлашмалар саноат маҳсулоти умумий ҳажмининг салкам 14 процентини етказиб бермоқда. Биргина ўтган йили «Узбитхимпласт», «Тошкентпиво» ва бошқа бирлашмалар тузилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1973 йил 2 мартдаги «Саноатни бошқаришни янада такомиллаштиришнинг айрим тадбирлари тўғрисида»ги қарорида министрликларнинг собиқ главкалари ўрнида Бутуниттифоқ ва республика саноат бирлашмалари ташкил этиш, бошқарувнинг ташкилий структурасини яхшилаш ва бошқарув аппаратини сақлаш учун харажатларни камайтириш назарда тутилган.

Саноатни икки ва уч системали бошқарувга ўтказишга қаратилган бу тадбирлар илмий-техника тараққиётини тезлаштиришни ва ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишни таъминлайди, раҳбар органларни бевосита ишлаб чиқаришга яқинлаштиради. Айни вақтда саноат тармоқларини бошқаришнинг янги схемаларини муваффақиятли амалга ошириш ижтимоий ишлаб чиқаришнинг хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган асосий формалари бўлган ишлаб чиқариш комплекслари тузиш ва улар фаолиятининг қатор ташкилий ҳамда иқтисодий проблемаларни бартараф этишни тақозо этади.

Бу проблемалар нималардан иборат? Бизнингча, биринчи навбатда барча республика министрликлари ва идораларида улар қарамоғидаги бирлашмалар, комбинатлар ва йирик корхоналарни «Ишлаб чиқариш бирлашмаси (комбинати)» ҳақидаги Низомнинг шартларига мувофиқ келиш-келмаслигини тўғри аниқлашлари лозим. Айни вақтда бирлашмаларнинг филиаллари бўлган корхоналарнинг юридик мустақиллигини бекор қилишлари, унча катта бўлмаган ишлаб чиқариш корхоналарини йириклаштириб ва бир-бирига қўшиб, бирлашмалар ташкил этишга қаратилган чораларни ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари керак.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотлари бундай муҳим иш приборсозлик, алоқа ва бошқарув системаси воситалари, электротехника, химия ва бошқа Бутуниттифоқ министрликларида муваффақиятли амалга оширилаётганлигини кўрсатади. Марказий статистика бошқармаси ўтган йили «Ишлаб чиқариш бирлашмаси (комбинати) ҳақидаги Низом» талабларига жавоб берувчи фақат 14 та ишлаб чиқариш комплексини бирлашма сифатида ҳисобга олди. Демак, ҳозирги вақтда республикамизда ишлаб турган ишлаб чиқариш бирлашмалари ва комбинатларининг ярмидан кўпроғи уларга қарашли бўлган министрликлар томонидан аттестациядан ўтказилмаган. Масалан, республика Енгил саноат министрлигида 8 та, Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармасида 2 та корхона аттестация қилинмаган.

Узоқ масофада жойлашган ва ўзининг юридик мустақиллигини сақлаб турган филиаллари — корхоналари бўлган айрим йирик бирлашмаларга истисно тариқасида республика саноат ёки ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳуқуқларини бериш мумкин. Албатта, бунда биринчи навбатда умуман республика халқ хўжалигининг ривожланиш манфаатларини, сўнгра эса маҳаллий органлар, областлар, районларнинг манфаатларини ҳисобга олиш керак.

Маҳаллий органлар, областлар, районлар ўз территорияларида бўлган корхоналарнинг мустақиллигини сақлашга ҳаракат қиладилар. Худди шунинг учун ҳам енгил, озиқ-овқат саноатини бошқаришнинг лойиҳаланаётган схемаларида майда, корхоналари сони кўп бўлмаган ишлаб чиқариш бирлашмаларини тузиш назарда тутилмоқда. Қишлоқ хўжалиги, саноат, савдонинг иқтисодий интеграция қилишининг аграр-саноат, савдо-саноат ва бошқа хўжаликлараро ҳамда меҳнатни тармоқлараро коперациялаш формаларидан жуда суст фойдаланилмоқда.

Йирик бирлашмалар ва комбинатлар ўнинчи беш йилликда ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришнинг ҳал қилувчи омили бўлиб хизмат қилади. Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда узоқ муддатли истиқбол плани ва беш йиллик планда ана шундай комплекслар тузиш, бошқарув бу формасининг ривожланиш босқичлари, муддатларини белгилаш лозим. Тармоқлар бўйича бошқарувнинг бош схемалари ана шундай планлар тузиш учун асос бўлиб хизмат қилиши мумкин. Бундай схемалар моҳияти жиҳатдан бошқарув системасини такомиллаштиришнинг комплекс программаси ҳисобланади.

Ҳозирги шароитларда бирлашмалар ва комбинатларни тузишда территориал жойланиши ҳам ҳисобга олиниши лозим. Уларни республика областлари бўйича ташкил этишни планлаштириш керак. Бу айни вақтда социал вазифаларни ҳам муваффақиятли ҳал қилиш имконини беради. Меҳнатга жалб қилинмаган, айниқса уй-рўзғор ишлари билан шуғулланаётган хотин-қизлар меҳнат қучоғига тортилади, тармоқ ва территориал планлаштиришни бирбирига уйғунлаштириб олиб бориш республика областлари бўйича ишлаб чиқариш комплексларини ривожлантириш ва жойлаштиришдаги номувофиқликни аста-секин бартараф этиш имконини беради. Чунки, ҳозирги вақтда ишлаб чиқариш бирлашмалари ва комбинатларининг 70 процентдан ортиғи Тошкент области ва Тошкент шаҳрида жойлашган.

Бошқарув системаларини ривожлантириш ва такомиллаштиришни комплекс планлаштиришнинг муҳим масалаларидан яна бири бу планлаштиришнинг барча йўналишларини ўзаро боғлаш ва яхлитлигини таъминлашдан иборатдир. Бирлашмалар ва комбинатлар тузиш, бошқарувнинг автоматлашган системаларини ишлаб чиқиш ва жорий қилиш, бошқарув структураси ва аппаратини рационаллаштириш, меҳнатни миллий асосда ташкил этиш каби ишлар шундай йўналишлар ҳисобланади.

Ишлаб чиқариш комплекслари ташкил этиш жараёнини тезлаштириш ишлаб чиқаришни бошқаришнинг мазкур формалари фаолиятини янада яхшилашни тақозо этади. Бунда корхоналарни ихтисослаштиришга жиддий эътибор бериш, ишлаб чиқариш структурасини ва филиаллар ўртасида ишлаб чиқариш-хўжалик ва бошқарув вазифаларини оқилона тақсимлаш, хизмат кўрсатувчи звеноларни марказлаштириш керак.

Бирлашмалар ва комбинатлар фаолиятини ишлаб чиқаришни бошқаришнинг бу формалари жуда яхши самаралар бериши мумкинлигини исботлаб турипти. Шунинг учун ҳам бундан буён республикамиз саноатида бирлашмалар ва комбинатлар ташкил этиш ишини кенгайтириш ва яхшилаш лозим. Чунки, у илмий-техника тараққиёти авж олаётган ҳозирги вақтда ишлаб чиқариш кучларини тез ривожлантириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин ошириш имконини беради.

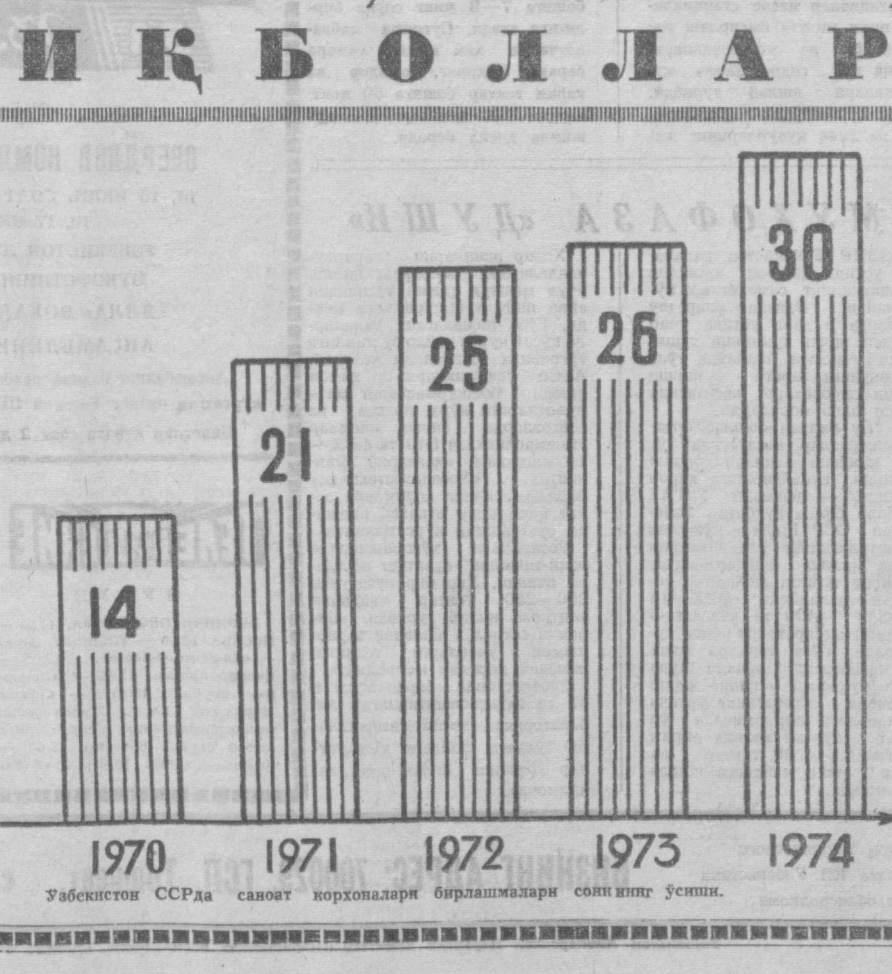

Ўзбекистон ССРда саноат корхоналари бирлашмалари сонининг ўсиши.

Р. Я. ДОСУМОВ,
иқтисод фанлари кандидати.

ДАРЁНИНГ ТЕМИР-БЕТОН «ДАРВОЗАСИ»

АНГРЕН дарёсида Шарҳий гидроузели фойдаланишга топширилди. Унинг темир-бетон «дарвозалари» секундига 700 куб метрга қадар сув ўтказишга мўлжаллаҳган ва пойтахт областига қарашли учта райондаги хўжаликларнинг пахта далаларини сув билан таъминлайдиган Шарқия ва Хожибаланд каналларига келадиган сувни инженерлик восталари билан бир меёрда оқишни таъминлайди. Каналларнинг сув тўсқич узеллари Шарҳий гидротехника иншоотининг ўзида қурилган.

(ЎзТАГ).

МАРҲАМАТ Бурхоновани Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг 6-бўлимида ҳамма танийди. Ишчан кутубхоначи сайлов олди тайёргарлик кампаниясида актив иштирок этмоқда.

СУРАТДА: М. Бурхонова ишчилар ҳузурига йўл олаётган пайти акс эттирилган.

Т. Маҳкамов фотоси.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

БОШПАНАСИЗ ҚОЛИШДИ

РИМ, 12 июнь. (ТАСС). Сардиния оролида чиққан ёнгин Салеми посёлкасини култепага айлантирди. Унинг аҳолиси бошпанасидан ва мол-мулкидан маҳрум бўлиб қолди.

Бу фожиа бутун Италиянинг диққат-эътиборини ўзига тортди. Гап шундаки, бу—унчалик оддий посёлка эмас эди. У тунука ва картондан палапартиш қурилган бараклардан иборат эди. Оролда сал кам 100 минг киши шундай шароитда яшаб турибди. 1968 йилги зилзила уларнинг уйларини вайрон қилган бўлса, ўша пайтдан бери одамлар водопроводи ва энг оддий санитария қулайликлари ҳам бўлмаган каталак кулбаларда яшаб келмоқдалар.

Ҳукумат янги уй-жойлар қурилиши учун субсидия ажратгандек бўлди, аммо биронта уй қурилмади. Пудратчи қурилиш фирмалари бинокорлик материаллари нархини ошириб юбордилар, қилинган ишларнинг смета қийматини жуда ошириб кўрсатмоқдалар. Каталак кулбаларда яшовчи кишилар бундай харажатни тўлашга қурбилари келмайди.

Италия жамоатчилиги фалокатзадаларга ёрдам бериш учун шошилинч чоралар кўрилишини ва улар нормал уй-жой билан таъминланишини ҳукумат маъмурларидан талаб қилмоқдалар.

ИСРОИЛ БОШ МИНИСТРИ ВАШИНГТОНДА

ВАШИНГТОН, 12 июнь. (ТАСС). Президент Ж. Форд визит билан бу ерга келган Исроил бош министри И. Рабин билан учрашди.

Бундан аввал июнь ойининг бошларида президент Ж. Форд билан Миср Араб Республикасининг президенти А. Садат ўртасида Зальцбургда музокаралар бўлиб ўтгани маълум. Ўша музокаралар давомида Яқин Шарқдаги вазиятга тааллуқли масалалар муҳокама қилинган эди.

Ўшанда ўтказилган матбуот конференциясида Ж. Форд: музокараларда ҳеч қандай қарор қабул қилингани йўқ, яқин ҳафталар ичи яна маслаҳатлашувлар ўтказаман, деган эди.

Бу ерда қайд қилишларича, АҚШ президентининг Исроил бош министри билан учрашуви ўша маслаҳатлашувлар доирасида ўтказилди. Оқ уй бу учрашувнинг тафсилотларини хабар қилмаётир.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА

САЙГОН, 12 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамдаги революция катта ғалаба қозонган бўлсада, аммо революция меваларини ҳимоя қилиш йўлидаги кураш давом этмоқда. Жамоат тартибини сақлаш ва контрреволюцион кучларнинг хуруж қилишига йўл қўймаслик — ҳозир революцион маъмурлар ҳал этаётган бош вазифалар жумласига киради, деди Сайгон ҳарбий-маъмурий комитетининг раиси генерал палковник Чан Ван Ча чет эл матбуоти вакилларига. Гарчи контрреволюциянинг ҳаракатлари тарқоқ ва уюшмаган ҳолда бўлса ҳам, бу ҳаракатлар ҳаётни нормаллаштириш жараёнига халақит бермоқда, шу сабабли уларга қарши кескин курашиш зарур, деди Чан Ван Ча.

Контрреволюция ҳозир жанубий Вьетнамда ҳукм сураётган иқтисодий қийинчиликлардан ўз пропагандаси мақсадларида фойдаланмоқчи бўлмоқда. Кўпинча кечаси, баъзан куппа-кундуз куни ҳам Сайгонда отишма овозларини эшитиш мумкин. Бу ҳол реакция жим ётмаётганлигидан далолат беради. Энди реакция жиноятчи унсурлар билан, жамоат тартибини бузувчилар билан топишиб олди.

Ҳарбий-маъмурий комитет собиқ Сайгон маъмурияти хизматчиларига мурожаат қилиб, янги турмуш қуришда актив қатнашишга чақирди.

ЖАНУБИЙ Вьетнамнинг кўпгина районларида ўз-ўзини ҳимоя қилувчи ёшлар отрядлари тузилган. Отряд жангчилари кўчалар ва йўлларни кузатадилар, тартиб сақланишини таъминлайдилар.

СУРАТДА: мамлакатнинг йирик иқтисодий ва маданий маркази — Дананrда тузилган ана шундай отряднинг жангчисини кўриб турибсиз.

ВИА—ТАСС фотоси.

ХИТОЙ АФЮНИ ЯШИРИН ТАРЗДА СОТИЛМОҚДА

ДЕҲЛИ, 12 июнь. (ТАСС). Ҳиндистон матбуоти Калькуттада асли хитойлик бўлиб, шу ерда яшаб турган Мин Ху-Сан деган кимса қамоққа олинганлигини хабар қилиб, Калькутта Хитой контрабандистлари учун Хитойдан Осиё, Европа ва Американинг турли мамлакатларига афюн ва наша жўнатиладиган муҳим база бўлиб қолганлигини ёзади. Ҳалиги кимса тун қоронғусидан фойдаланиб, портнинг тақиқланган зонасига кириб олар экан. Унинг уйи тинтув қилинган вақтда ғаввослик кийими, турли белгилар қўйилган портнинг батафсил харитаси, маҳфий ҳужжатлар топилди. Сўроқ вақтида маълум бўлишича, Мин Ху-Сан Сан-Францискодаги хитойлик муҳожирлар билан пинхона алоқа қилиб келган, Американинг героин ва бошқа афюнлар яширин тарзда сотиладиган шаҳарлардаги хитойлик муҳожирлар билан ҳам унинг алоқаси бўлган. Мин Ху-Сан Хитойдан Америкага контрабанда тарзида афюн юборишда ўз иштироки борлигига иқрор бўлди. Ҳиндистон маъмурлари уни жосусликда ҳам айбладилар.

ЧАРОҒОН ҚИШЛОҚЛАР

Областимиздаги аксарият қишлоқларимизнинг кўрки-жамоли йил сайин гўзаллашяпти.

Эндилкда шаҳарни эслатувчи қишлоқлар, посёлкалар колхоз ва совхозларда тобора кўпайиб бормоқда. Бир қатор тизилган ва истиқомат қилиш учун барча қулайликлари бўлган уй-жойлар, ҳашаматли маданий-маиший муассасалар бинолари қишлоқларимиз қиёфасини кўркамлаштирмоқда. Турар-жойлар «зангори ёқилғи» билан таъминланмоқда, водопровод тармоқлари муттасил кенгаймоқда, асфальт ётқизилган равон кўчалар, баҳри-дилингиз очиладиган ям-яшил хиёбонлар, гулзорлар, ажойиб боғ-роғлар қишлоқларимиз қиёфасини ажралмас қисми бўлиб қолди.

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг аҳоли яшайдиган қишлоғида маданий турмуш даражаси йилдан-йилга ортиб бормоқда. Колхозчилар типовой лойиҳалар асосида қурилган уйларда яшамоқдалар. Хонадонларнинг ҳаммаси газ билан таъминланган. Қатор маданий-маиший муассасалар қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари хизматида.

Ҳашаматли маданият Саройи доим пахтакорлар билан гавжум. Бу ерда профессионал ва бадиий ҳаваскорлик тўгаракларн артистларининг концертлари уюштирилади, кинофильмлар қўйилади, турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилади. Шифохона коллективи эса колхозчилар саломатлигини муҳофаза қилиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Ўнларча минг турли сиёсий ва бадиий китоб фондларига эга бўлган кутубхоналар, қироатхоналар эшиги китоб ихлосмандлари учун очиқ.

Қишлоқда турмуш маданиятининг юксак даражада бўлишини таъминлаш юзасидан жуда кўп тадбирлар амалга оширилди ва оширилмоқда. Бу колхоз ва деҳқонлар олаётган даромадларнинг йил сайин кўпайиб бораётганлиги натижасидир. Ҳозир ҳам колхоз қишлогини кенгайтириш, ободонлаштириш, уй-жой фондини кўпайтириш юзасидан ишлар кенг кўламда олиб борилмоқда. 12 та турар-жой биноси қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. Ҳадемай бу уйларда колхозчилар оилалари ҳовли тўйлари ўтказишади.

Областимиздаги деярли барча колхозларда маданий-маиший муассасалар, уй-жойлар қурилиши амалга ошириляпти, десак хато қилмаган бўламиз. Ҳақиқатан ҳам қайси бир қишлоқ ёки посёлкага борманг, албатта у ёки бу объект қурилаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Бўлинмас фондга йил сайин кўплаб маблағ ажратилаётганлиги туфайли ҳар бир қишлоқда ишлаб чиқариш объектлари, турар-жойлар, маъмурий хўжалик бинолари барпо этишга маблағ ажратиш имкони туғилмоқда.

Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз қишлоғи ҳам йилдан-йилга ободонлашиб бормоқда. Бу ерда ҳар йили ўнлаб уйлар фойдаланишга топшириляпти. Хонадонларни «зангори олов» билан таъминлаш ишлари тугалланмоқда. Яқинда бу ерда 90 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Ҳозир эса яна бир янги боғча ва ясли бунёд этилмоқда. Унда колхозчиларнинг 150 га яқин жажжи ўғил-қизлари тарбияланади.

Жуда кўп колхозларда мактаблар ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қуриш кенг кўламда олиб борилмоқда. «Северний маяк» колхозида 90 ўринли болалар боғчаси ишлаб турипти. Лекин, бу колхоз эҳтиёжини қондиролмаяпти. Шунинг учун ҳам правление яна бир шундай мактабгача ёшдаги болалар муассасаси қуришга қарор қилди ва бунинг учун етарли миқдорда маблағ ажратди. Ҳозир янги боғча ишга тушиш арафасида.

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозда ҳам янги болалар боғчаси қад кўтармоқда. Шу районда ги Фрунзе номли колхозда эса мактаб қурилиши жадал суръатлар билан олиб бориляпти. Янги ўқув йилида бу илм маскани 500 дан ортиқ колхозчи фарзандларини ўз бағрига олади. Ленин номли колхозда эса 1280 ўқувчига мўлжалланган мактаб қад кўтармоқда. У ҳам янги ўқув йили олдидан фойдаланишга топширилади.

Ҳеч шубҳа йўққи, областимиз колхозлари ва совхозларида қишлоқлар ва посёлкаларни янада ободонлаштириш, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг тўхтовсиз ўсиб бораётган маънавий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш юзасидан амалга оширилаётган бундай ишлар кўлами бундан буён янада кенгайиб боради.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

СПОРТ

ИККИ ПЕШҚАДАМ

Белград шаҳрида баскетбол бўйича Европа биринчилиги давом этмоқда. Навбатдаги учрашувда мезбонлар — Европа чемпионлари испаниялик спортчилар билан куч синашдилар. Қизғин кураш остида ўтган мусобақада югослав баскетболчилари 98:76 ҳисобида ғолиб чиқишди.

Болгария вакиллари эса Чехословакия терма командасини 86:70 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Ҳозирча СССР ҳамда Югославия терма командалари биронта очко йўқотмай, мусобақада пешқадамлик қилмоқда.

ФУТБОЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

Европа биринчилиги доирасида ўтказилаётган мусобақада саккизинчи группа командаларидан болгария футболчилари мальталик «чарм тўп» усталари билан беллашдилар. Учрашув 5:0 ҳисобида болгар спортчилари фойдасига ҳал бўлди. Бу группада 6 очко тўплаган Греция футболчилари ҳозирча пешқадамлик қилишмоқда. Жаҳон чемпионлари—ГФР (уч учрашувда) ҳамда Болгария футболчилари 4 очко билан кейинги ўринларда бормоқдалар.

ВАКИЛЛАРИМИЗ САККИЗИНЧИ УРИНДА

СССР халқлари VI ёзги спартакиадаси программаси бўйича мусобақалар қизғин давом этмоқда. Минск шаҳрида қиличбозлар ўзаро баҳслашмоқдалар. Аёллар ўртасида умумкоманда мусобақасида ўзбекистонлик рапирачилар саккизинчи ўринни эгалладилар.

Е. Белова, Н. Дементьева, И. Ушакова, О. Павленко ҳамда И. Астапенколардан иборат Белоруссия терма командаси вакиллари эса барча олишувларни кўтаринки руҳда ўтказиб ғолиб чиқишди. Унда финалда кучли ҳисобланган Москва рапирачиларини мағлубиятга учратиб, спартакиада ғолиби бўлдилар.

ЯНГИЛИК ТЎҒРИСИДА ШАРҲЛАР

КИШИЛАРГА БЎЙСУНАДИГАН ЁМҒИР

◆ БЕЛОРУССИЯ ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги колхоз ва совхозларда суғориш системаларини ишлатиш хизмати тузди. Министр ўринбосари А. Н. Беляевнинг ТАСС мухбирига маълум қилишича, шу марказлашган ихтисослаштирилган хизмат натижасида суғориладиган ерларнинг сермаҳсул бўлиши таъминланиши керак.

Белоруссияда обикор ерлар майдони 110 минг гектардан ошиб кетди. Шу йилнинг ўзидаёқ обикор ер яна 80 минг гектар кенгаяди.

Суғориш системаларида бир ярим мингтадан зиёд кўчма ва стационар насос станциялари, икки мингта ёмғирлаш машиналари ва установкалари, бошқа кўп гидротехника қурилмалари ишлаб турибди. Тезда бўлак-бўлак қилинадиган ва ёпиқ қувурларнинг жами узунлиги минг километрга етди.

Районлараро зах қочириш системалари бошқармаларининг составида ташкил этилган ишлатиш хизматининг бўлим ва участкалари шу катта хўжалик тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб туришни ўз зиммаларига олдилар. Хўш, бундан деҳқонлар зарар кўрмасмикан?

Хўжаликларнинг суғориладиган яйловларидан оладиган қўшимча даромади гектар бошига камида юз сўмга бориши ҳисоблаб чиқилди. Тўғри фойдаланилганда бундай ерларнинг маҳсулдорлиги гектар бошига 7—8 минг озуқа бирлигига етади. Суғорма сабзавотчилик ҳам юксак самара беради. Бодринг, помидор ва карам гектар бошига 50 центнердан 100 центнергача қўшимча ҳосил беради.

ЯНГИ ЛИНИЯ

◆ ТОШКЕНТ мебель комбинатида шчитларни бўяш, шкаф, столлар ва бошқа буюмлар тайёрлаш учун механикалашган линия ўрнатилди. Шу билан комбинатда учта линия ишлаб турибди. Бўяш процессининг механизациялаштирилиши комбинатга ҳар йили 1200 сўм маблағни тежашга имкон беради.

(ЎзТАГ).

МУҲОФАЗА «ДУШИ»

ҲОЗИР Ўзбекистон далалари устида қишлоқ хўжалик авиациясининг самолётлари кўринмайди. Одатда улар шу дамларда дала устида учиб кимёвий дори туманини туширарди. Аввалги йилларда ғўза зараркунандаларига қарши асосан самолётлар воситасида кураш олиб бориларди.

— Бу йилдан бошлаб ердаги аппаратлар воситасида ғўзага кимёвий ишлов бериш ҳажмини кўпайтиришга қарор қилинди, — дейишди ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ўсимликларни ҳимоя қилиш бошқармасида. Ҳашарот тушган жойлар топилган далаларда ОВХ—14 маркали 4400 та чанглагич-пургагич аппаратлари ишга туширилди. Ғўза туплари мана шу машиналар орқали жуда яхши муҳофаза «души» оляпти. Битта агрегатнинг ўртача унумдорлиги бир сменада ўн гектар бўлган ҳолида айрим хўжаликларда 30 гектар ва ундан ошиқ майдонга ишлов берилмоқда.

Ҳозир экинларни зараркунандалардан муҳофаза қилиш учун мавжуд ҳамма техникани айни ишга тушириш чоғи келди. Ғўза шоналаган далаларда кўсак қурти пайдо бўлганлиги тўғрисида сигналлар келяпти. Аммо ўсимликларни ҳимоя қилиш бошқармасининг маълумотларига кўра, колхоз ва совхозларда запас қисмлар етишмаслигидан 640 та ОВХ—14 машинаси «қантариб қўйилипти». «Узсельхозтехника» бирлашмасининг ходимлари запас қисмларни етказиб беришда сусткашлик кўрсатишяпти.

Республика хўжаликларида экин-тикинни кузатиш постлари очилди. Ҳар бир кузатувчи 200—250 гектар майдонни контроль қилиб турибди. Биринчи сигнал биланоқ зарарланган ўчоқларга техника, кимёвий дорилар юборилмоқда.

Ўзбекистонда барпо этилган 57 та ихтисослаштирилган лабораторияда ҳосил ҳимоячилари бўлмиш фойдали ҳашаротлар урчитиш билан шуғулланилмоқда.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«Узбекконцерт»

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

14, 15 ИЮНЬ СОАТ 17.00 ВА 20.00 ДА
16, 17 ИЮНЬ СОАТ 20.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ «ЯЛЛА» ВОКАЛ-ИНСТРУМЕНТАЛ АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Евгений ШИРЯЕВ.

Билетлар кундуз соат 2 дан бошлаб сотилади.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ПРАВДА ВОСТОКА» ва «КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА» ГАЗЕТАЛАРИГА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ОБУНА — «СОЮЗПЕЧАТЬ» АГЕНТЛИКЛАРИДА, АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ВА ИШ ҲАМДА ЎҚИШ ЖОЙЛАРИДАГИ ЖАМОАТЧИ МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — «До-ре-ми-фа-соль». 17.05 — Кинопрограмма. 17.45 — «Искорка» клуби. 18.15 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Жуков телетомошабинларнинг саволларига жавоб беради (Москва). 19.00 — Қишлоқ ҳаёти. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ўн минут музика. 19.55 — Тошкентнинг кўргазма заллари бўйлаб. 20.25 — Шеърият мухлисларига. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — «Ерқин ҳаёт». 22.00 — «Вақт». 22.30 — Эртага — Советларга сайловлар куни. Кўрсатув ва концерт. 23.30 — МОСКВА. Футбол: МАСК — «Торпедо». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Қизил галстук». 10.50 — Телеминиатюралар. 11.30 — Овоз берамиз. 11.50 — Бадиий фильм. 13.00 — Ўйинчоғим-овунчоғим. 13.30 — Оталар университети. 14.10 — Ёш ижрочилар концерти. 16.30 — МОСКВА. 18.15 — «Замандас» программаси. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильмлар. 19.40 — Ҳайвонот оламида. 20.40 — Бадиий фильм. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — Оперетта кечаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14|VI да Парвона, 15|VI да Комиссия.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Улар Ватан учун жанг қилдилар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Контрабанда — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Бир ишёқмас ҳаётидан — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Шаҳар калити — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Иккинчи ҳақиқат — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Афсоналар ҳокитуроб бўлди — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Улар Ватан учун жанг қилдилар — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.50, 22.30).

Контрабанда — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Эълонлар — 338142.

Р—13974. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64634. Б—3496.